

REPETITIONSFRÅGOR TILL FÖRARINTYGET.

SJÖKORT

NAVIGATION

SJÖVÄGSREGLER

SJÖSÄKERHET

SJÖMANSKAP

MILJÖ

VÄDER

1. Hur djupgående båt kan passera genom sundet till Hamnviken?

2. Vilket djup markerar den ljusblå färgen?

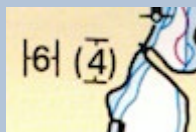
3. Vad symboliserar korset och den andra symbolen?

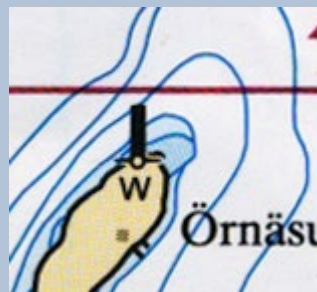
4. Vad betyder djupsiffra inom parentes?

5. Vad beskriver siffrorna 6 och 4?

6. Vad betecknar den svarta symbolen med W?

1 SVAR. Eftersom sundet är markerat med mörkare blå färg så är djupet mellan noll och tre meter. Sjökortet beskriver inte med större noggrannhet med vilket djupgående en båt kan passera.

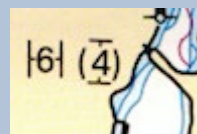
2 SVAR. Ljusblått område är mellan 3 och 6 meter djupt.

3 SVAR. Korset markerar en sten, i detta fall inom mörkare blått område. Det betyder att det över stenen är grundare än 2 meter, men inte exakt hur grunt. Den andra symbolen betecknar Bränning. Ett grund nära vattenytan som ibland kan vara synligt – ibland inte.

4 SVAR. Djupsiffra inom parantes är djup breddvid, i sund t.ex. eller intilliggande grund.

5 SVAR. 6 beskriver bredden på öppningen under bron och 4 är höjden under bron.

6 SVAR. Ett fast vitt sjömärke.

7.

Varför är Kustkort inte lämpliga för navigering i skärgårdar?

8.

Vilka sjökort behövs för resa från Nynäshamn till Dalarö?

7. SVAR

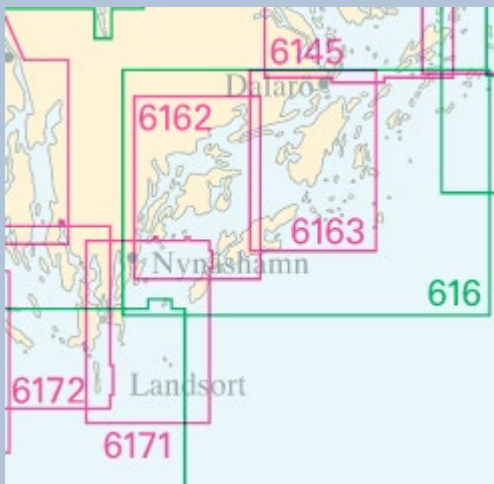
De är gjorda för navigering utanför kusten och saknar detaljerad nautisk information i skärgårdsområden. De kan användas för översiktlig planering i skärgården.

8. SVAR

Sjökort 6163 och 6162 är de tydligaste över området.

Även 616 täcker området, men är inte detaljerade kring Nynäshamn och Dalarö.

För Nynäshamns hamn är 6171 bäst

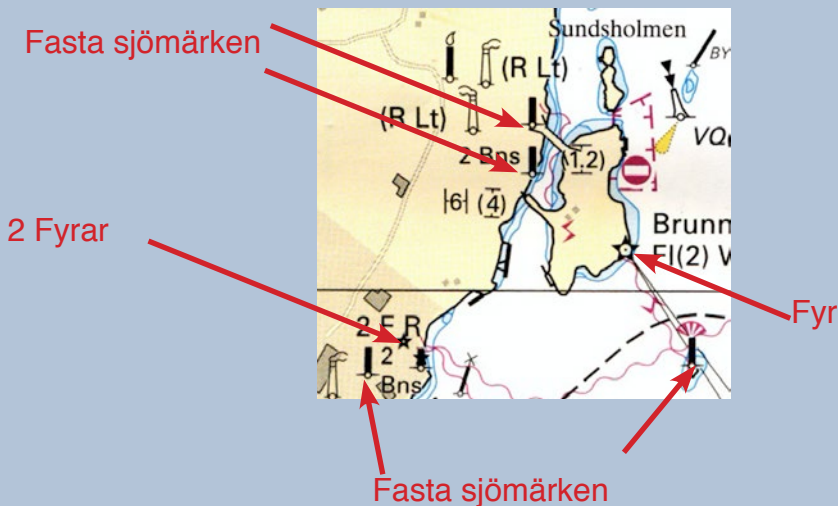

9.

Vilka symboler symboliserar fasta sjömärken i detta sjökort?

9 SVAR.

Här syns dessutom 3 skorstenar,
ett torn med en flamma,
3 flytandesjömärken,
samt 2 broar

10.

Hur brett är i verkligheten ett sund som i sjökort i skala 1:25000 är 2 mm brett?

11.

Vilket sjökort är mest detaljrikt, ett i skala 1:25000 eller ett i skala 1:50000?

10 SVAR.

Ett sund som i sjökortet är 2 mm brett i skala 1:25000, är i verkligheten 50 meter brett.

11 SVAR.

Sjökort i skala 1:25 000 är tydligare och mer detaljrikt än ett sjökort i skala 1:50 000

12.

Vilken skala har sjökort 616?

13.

Vilken skala har sjökort 6163?

12 SVAR.

Sjökort 616 har skala 1:50 000

13 SVAR.

Sjökort 6163 har skala 1:25 000

Det går att dra slutsatser om sjökorts skala med ledning av sjökortets nummer.

Översiktskort har nummer med en siffra och skalan kan vara 1:500 000.

Kustkort är numrerade med 2 siffror och vanligen skala omkring 1:200 000.

Skärgårdskort är numrerade med 3 siffror och vanligen en skala kring 1:50 000.

Specialkort är numrerade med 4 siffror och är i skala 1:25 000

14.

Vad betyder "See plan" och violett ram i sjökortet?

14 SVAR.

Att det finns en tydligare och mer detaljrik bild av det området, en s.k. special.

I detta fall i skala 1:12 500.

15.

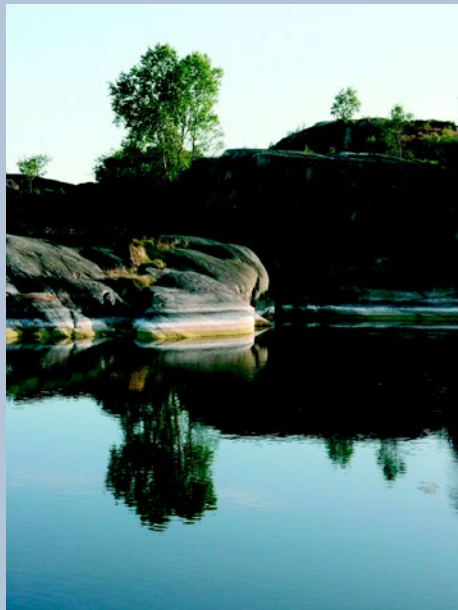
Vad kan påverka vattendjupet i verkligheten så att det är grundare än vad sjökortet anger?

15 SVAR.

Lågvatten.

Äldre sjömätningar var inte lika effektiva i att hitta alla grund och inte alltid det grundaste stället.

Synliga algkanter på stranden tyder på lågvatten.

16.

Navigatorer/navigationsdatorer kan laddas med två typer av elektroniska sjökort.

Vad kallas de och vad skiljer dem åt?

16 SVAR.

De kan vara antingen vektoriserade eller i rasterformat.

Vektorkort har fler inställningsmöjligheter och visar mer information ju mer man zoomar, till en viss gräns. Det betyder även att man behöver zooma för att se all information som finns i kortet. Mer information om objekt kan presenteras när objekt markeras med pekaren.

Rasterkort liknar papperssjökort och visar i varje stund den information som finns.

(Rasterkort blir dock alltmer sällsynta)

17.

Har elektroniska sjukkort bättre mättningsunderlag
än papperssjukkort?

17 SVAR.

Nej, de utgår från samma databas, som uppdateras kontinuerligt med nymätningar, men som fortfarande innehåller en del äldre mätningar.

Det finns undantag. Hydrographicas specialkort har högre kvalitet än Sjöfartsverkets sjökort,

Privata utgivare av e-kort köper i stor utsträckning sjökortsdata från Sjöfartsverket.

18.

Faktorer som påverkar sjökorts tillförlitlighet?

18 SVAR.

Sjökortsdata är mest tillförlitligt i och omkring officiella farleder och i andra väl trafikerade farvatten.

Nyare sjömätningar är bättre än äldre.

Sämst är sjökort i glest trafikerade områden och innanför 3-meterskurvan.

Det finns dock på senare tid mycket tillförlitliga, privat utgivna sjökort över områden som är intressanta för fritidsnavigatörer .

Sjökortsexemplarets ålder, skick och uppdatering.

19.

Vilka möjligheter finns att uppdatera sjukort och e-kort?

19 SVAR.

Papperssjökort kan rättas med uppgifter från Sjöfartsverkets hemsida. "Underrättelser för sjöfarande".

Vissa e-kort uppdateras via internet med en prenumeration.

E-kort på minneskort uppdateras genom att nya kort laddas ned på kortet hos återförsäljare.

20.

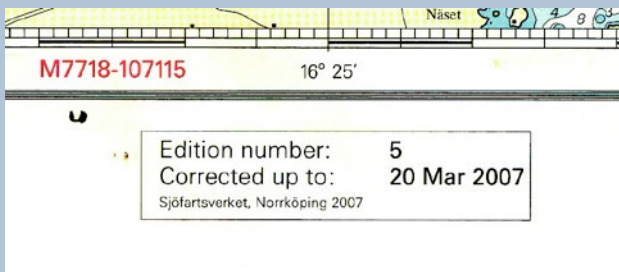
Hur kan man ta reda på hur aktuellt ett sjökort/e-kort är?

20 SVAR.

I papperskort tittar man på rättelsestämpeln i nedre vänstra hörnet hur aktuellt det var vid inköpstillfället. Sedan beror det på om det rättats.

På minneskort med e-kort brukar det stå på kortet när det laddades.

För e-kort nedladdade från internet kan man hitta uppgifter i någon meny i navigatören eller i navigationsprogrammet.

21.

Vilka är kompassens möjliga felkällor?

21 SVAR:1

Deviation och missvisning. Deviation beror på störande magnetism i kompassens närhet. I begreppet deviation ingår även fel på grund av sned montering. Deviation uppstår även tillfälligt om magnetiska föremål placeras för nära kompassen. Deviationen är olika på olika kurser.

Deviationen behöver undersökas. Elektroniska kompasser kan kompenseras automatiskt med en viss procedur.

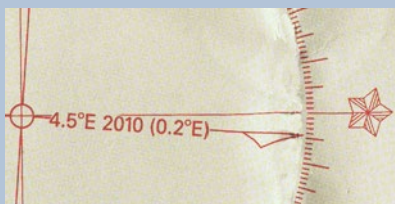

En mobiltelefon med magnetiskt hölje ger 30° deviation på detta avstånd.

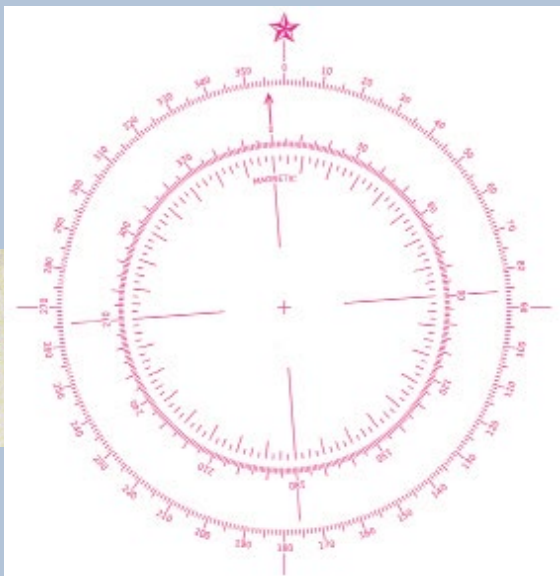
21 SVAR:2

Missvisning beror på att jordens magnetiska pol inte ligger vid den geografiska polen. Uppgift om missvisningen och dess årliga förändring, finns i kompassrosor i sjökortet. På elektroniska kompasser kan även missvisningen kompenseras med en inställning. Missvisningen är lika stor på alla kurser, inom ett geografiskt område.

Missvisningsuppgift i kompassros i sjökortet beskriver missvisningens storlek, vilket är den gällande och årliga förändring.

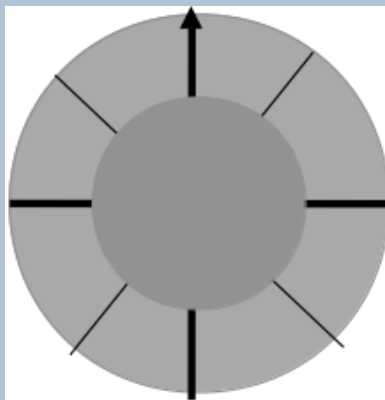

Här är missvisningen 4,6 östlig (E) och ökar 0,2° per år.

22.

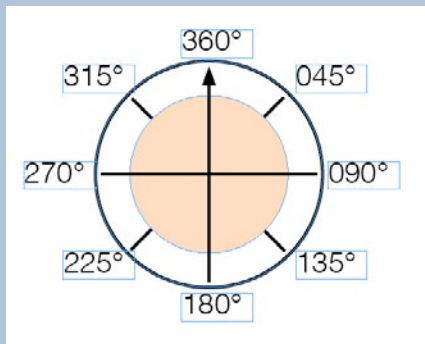
Vilka är gradtalen för dessa 8 olika väderstreck?

23.

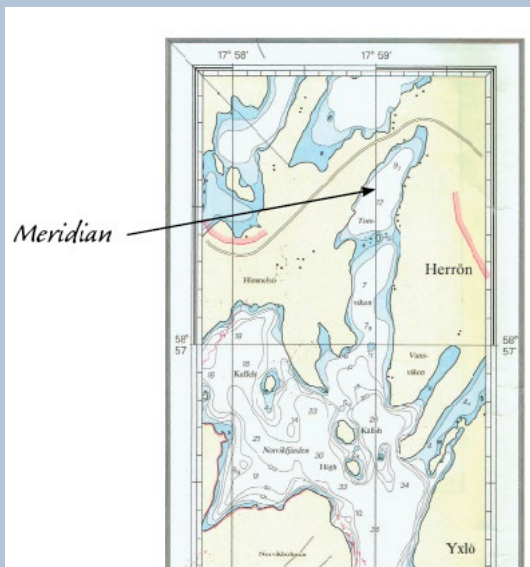
Vad utvisar nordriktningen i sjökort?

22 SVAR.

23 SVAR

Nordriktningen i sjökort markeras av meridianerna.

24.

I Övningssjökortet finns ett antal markeringar med bokstavsbezeichnung.

Ta ut kursen från:

G till F

G till E

D till E

E till G

H till I

A till B

D till C

I till J

(bry dig inte just nu om att de går över land!)

24 SVAR.

G till F = 008°

G till E = 276°

D till E = 056°

E till G = 096°

H till I = 212°

A till B = 016°

D till C = 161°

I till J = 264°

Om du får fel: Kontrollera de tre punkter som gäller transportören.

1. Långsida eller parallella strecket över kurslinjen
2. Korset (graderingens centrum) över en meridian
3. Läs av över samma meridian

Om du får lite fel:

Kontrollera åt vilket håll graderingen ökar!

25.

Mät distans i sjökort mellan.

G till F =

G till E =

D till E =

H till I =

I till J =

25 SVAR.

G till F = 3,1M

G till E = 3,8M

D till E = 4,3M

H till I = 5,9M

I till J = 9,3M

Om du får ungefär dubbla distansen så har du mätt på skalan i sjökortets över-, eller underkant.

26.

Beräkna tiden det kan ta att gå från Nynäshamns gästhamn till Utö gästhamn med 6 knop?

26 SVAR.

Ta några sjömil i passaren och stega från start till mål. Det är $\approx 12,5$ M.

Det är lätt att räkna med 6 knop. Det betyder ju att båten går 6 M på en timme, vilket gör att varje sjömil tar 10 minuter.

Så det bör ta ca 2 timmar och 5 minuter

27.

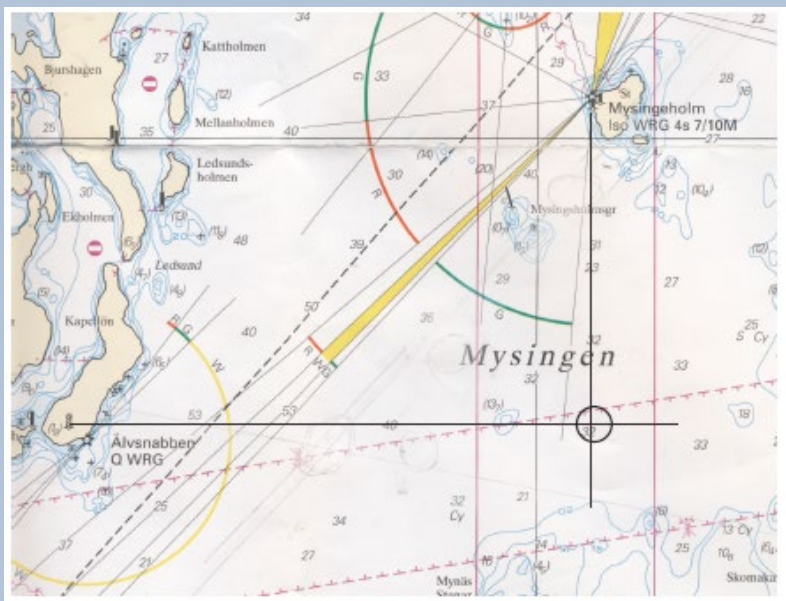
Du har siktat över kompassen och iakttagit Älvsnabbsmonumentet i 270° och Mysingeholms fyr i 360°

Bestäm läget med ögonmått, utan hänsyn till missvisning eller deviation.

Elektroniska kompasser kan kompensera för missvisningen med en inställning och för deviationen med en undersökningsprocedur. (Båten får med låg fart göra flera hela 360° rundsvängningar)

27 SVAR.

Att bestämma sitt läge på detta sätt med två bäringar kallas att "Krysspejla"

28.

Åt vilket håll ska du gira för att komma till enslinjen om du är på väg mot ensmärkena?

28 SVAR.

Du ska gira något babord för att komma tillbaka till enslinjen.

29

Har elektroniska sjukort bättre mättningsunderlag
än papperssjukort?

29. SVAR

Nej, de utgår från samma databas, som uppdateras kontinuerligt med nymätningar, men som fortfarande innehåller en del äldre mätningar.

Det finns undantag. Hydrographicas specialkort har högre kvalitet än Sjöfartsverkets sjökort.

Privata utgivare av e-kort köper i stor utsträckning sjökortsdata från Sjöfartsverket.

30.

Faktorer som påverkar sjökorts tillförlitlighet?

30 SVAR.

Sjökortsdata är mest tillförlitligt i och omkring officiella farleder och i andra väl trafikerade farvatten.

Nyare sjömätningar är bättre än äldre.

Sämst är sjökort i glest trafikerade områden och innanför 3-meterskurvan.

Det finns dock på senare tid mycket tillförlitliga, privat utgivna sjökort över områden som är intressanta för fritidsnavigatörer .

Sjökortsexemplarets ålder och uppdatering.

31.

Vilka möjligheter finns att uppdatera sjukort och e-kort?

31 SVAR.

Papperssjökort kan rättas med uppgifter från Sjöfartsverkets hemsida. "Underrättelser för sjöfarande".

Vissa e-kort uppdateras via internet med en prenumeration.

E-kort på minneskort uppdateras genom att nya kort laddas ned på kortet hos återförsäljare.

32.

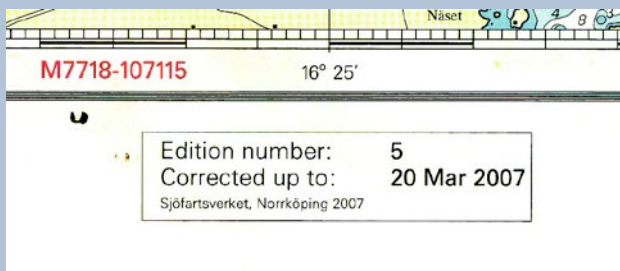
Hur kan man ta reda på hur aktuellt ett sjökort/e-kort är?

32 SVAR.

I papperskort tittar man på rättelsestämpeln i nedre vänstra hörnet hur aktuellt det var vid inköpstillfället. Sedan beror det på om det rättats.

På minneskort med e-kort brukar det stå på kortet när det laddades.

För e-kort nedladdade från internet kan man hitta uppgifter i någon meny i navigatören eller i navigationsprogrammet.

33.

Vad är bra att kontrollera när du ska använda en navigator för första gången?

Hur bör antennen placeras?

33 SVAR.

Navigatören behöver känna sin navigator, dess menyer och knappar.

Det är lämpligt att kontrollera vilka e-kort den är laddad med och hur aktuella de är.

Det är även bra att kontrollera inställningar, så att navigatören visar den information som du vill ha.

Det är också bra att känna till anslutningar till el, säkring och eventuell yttre antenn.

Antennen bör placeras lågt och inte skymnd för satelliterna.

34.

Hur kan du undersöka vilka e-kort en navigator är laddad med?

34 SVAR.

Det kan variera beroende på vilken navigator det är. Ett sätt är att zooma ut mycket, då kan e-kortens yttre gränser synas, men kontrollera vilka skalor de yttersta e-korten har. Det förekommer att de har mycket förenklad kartbild, möjligen tänkt för planering.

Minneschips kan vara märkta med gränser för dess e-kort.

I datorer med navigationsprogram kan e-korten ligga i ett bibliotek.

35.

Vilka uppgifter beräknar navigatorn om du placerar en waypoint och aktiverar funktionen "GO TO"

35 SVAR.

Då kan navigatören beräkna:

Kurs (Bäring) och distans till denna WPT

Hur lång tid det tar med nuvarande fart till WPT

36.

Hur kan man undersöka hur aktuella e-korten i en navigator är?

36 SVAR.

Varierar mellan olika navigatorer. Det kan stå på ett minneschips när innehållet är skapat.

I e-kortsbibliotek kan uppgiften finnas.

Det kan gå att komma åt i en meny som beskriver e-kortets källor.

37.

Hur kan man i en navigator med vektoriserade sjökort komma åt uppgifter om t.ex. brohöjd, fartbegränsningar, detaljinformation om sjömärken mm?

37 SVAR.

Med hjälp av pekaren så kan den informationen visas i ett fönster, i en del fall behöver man trycka på "Enter" för att få fram extra information i vektorkort

Pekare

38.

Går det att välja bort information i ett elektroniskt rasterkort.

38 SVAR.

Nej, i rasterkort ser man all information som det rasterkortet innehåller oavsett zoomning.

39.

Ett problem med navigatorer är den relativt lilla skärmbilden, hur löser man det?

39 SVAR.

Genom att aktivt ändra skala ut och in, genom att panorera, genom att placera båtsymbolen så att man ser mycket av kartbilden föröver.

Ett effektivt sätt är att alltid ha motsvarande sjökort tillgängligt

40.

Om man ”vänder en rutt”, vad behöver man då tänka på?

40 SVAR.

Man kan tänka på att rutten i vissa passager behöver flyttas till farvattnets styrbordssida. Det är inte självklart att girar ska ske på samma positioner

41.

Hur beräknar Navigatorn riktningen på "Kurs över grundvektor"?

Hur beräknar Navigatorn "Stävad kursvektor" ?

41 SVAR.

Kög-vektor beräknas med gamla positioner som underlag.

Stävad kursvektor kräver att Navigatorn är kopplad till en elektronisk kompass

42.

På denna bild syns:

Spår (kölvatten)

Stävad kurs-vektor

Kurs över grund-vektor

Planerad kurs mot WPT

Vad är vad?

42 SVAR

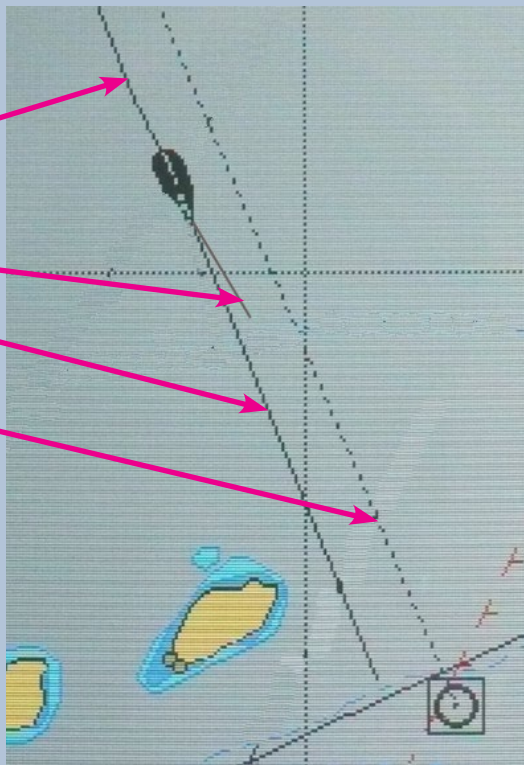
På denna bild syns:

Spår (kölvatten)

Stävad kurs-vektor

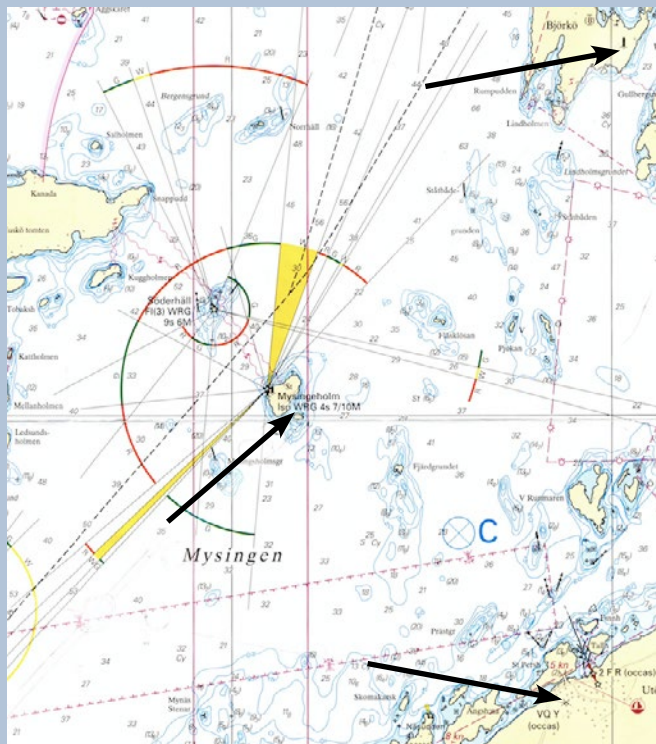
Kurs över grund-vektor

Planerad kurs mot WPT

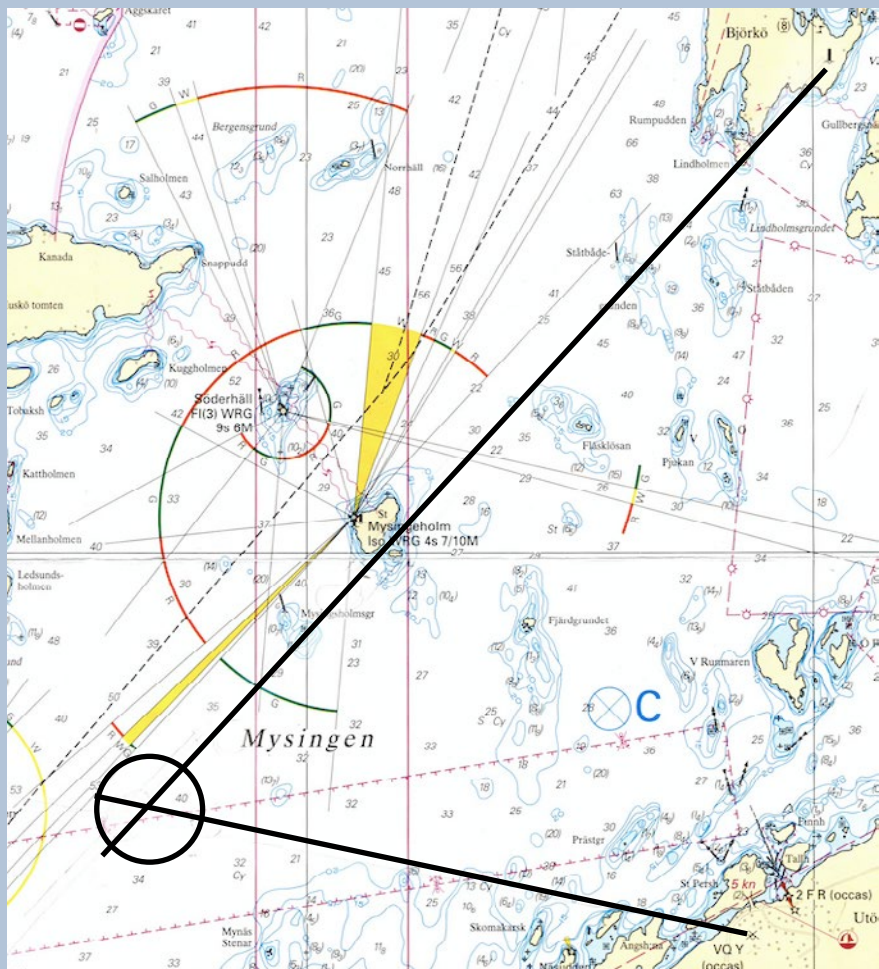

43.

Du styr mot Utö kvarn i 105° samtidigt som du ser sjömärket på Björkö i sundet mellan Stora och Lilla Mysingeholm. Bestäm positionen. (ingen deviation eller missvisning)

43 SVAR. Position i cirkeln.

44.

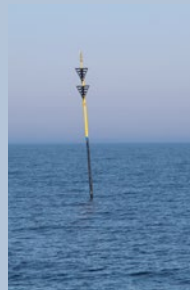
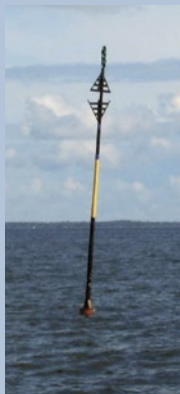
Hur många meter i verkligheten är 2 mm i ett sjökort i skala 1:25 000

44 SVAR.

Det motsvarar 50 meter.

45.

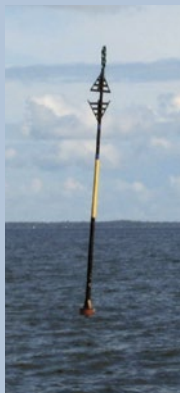
På vilken sida om grund står dessa flytande sjömärken?

45 SVAR.

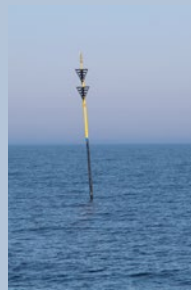
Norr om grund

Ost om grund

Väst om grund

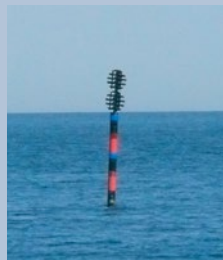

Syd om grund

Dessa sjömärken kallas med ett gemensamt namn för "Kardinalmärken"

46.

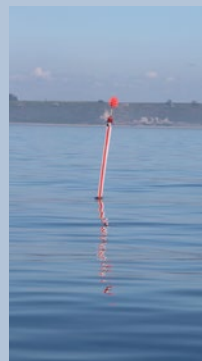
Vad markerar detta flytande sjömärke?

Vad markerar detta flytande sjömärke?

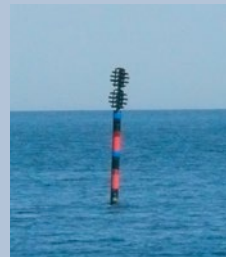

Vad markerar detta flytande sjömärke?

46 SVAR.

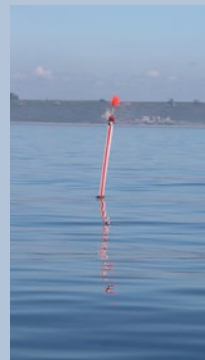
Kallas punktmärke och står på grund med liten utsträckning.

Kallas specialmärke och markerar något annat än grund, förankrade instrument, fiskodling mm.

Kallas mittledsmärke och markerar farleds mitt, t.ex. där farled börjar på öppna havet.

47.

Vad markerar dessa flytande sjömärken?

47 SVAR.

Dessa flytande sjömärken kallas ”Sidomärken” och placeras mellan grund och farled. I bilden ovan markerar de en muddrad ränna.

Fartyg som går i farledens huvudriktning ska ha gröna märken om styrbord och röda märken om babord.

Farledens huvudriktning markeras av nedanstående symbol.

48.

Vad betyder symbolen på:

59°07,60'N 018°28,3'E

48 SVAR.

Båtsportmärke, två orangefärgade tavlor

49.

Vad betyder symbolen på:

58°54,55'N 018°24,5'E

49 SVAR.

Bränning

50.

Vad betyder symbolen på:

58°58,2'N 018°19,4'E

50 SVAR.

Bro

51.

Vad betyder symbolen på:

58°56,15' E 018°19,19'E

51 SVAR.

Djup över grund bredvid, (1,4)

52.

Om du råkar på en symbol i sjökortet du inte känner till, var kan du söka förklaring?

52 SVAR.

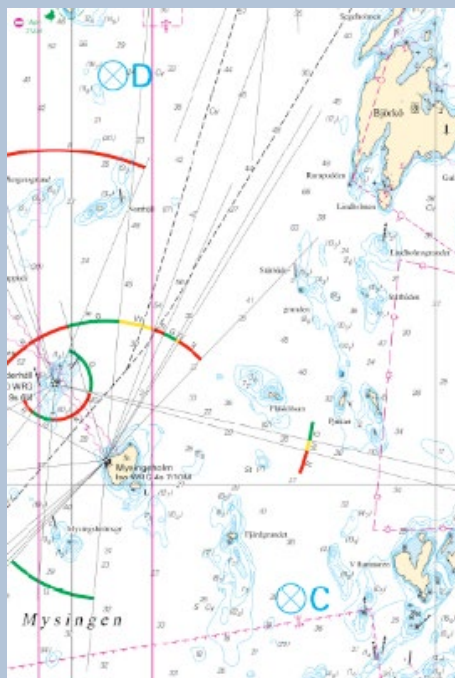
För symboler i sjökort = Kort 1. Det finns i en tryckt version och ett utdrag finns på Sjöfartsverkets hemsida.

För symboler i e-kort=markera symbol med pekare så kan förklaring komma, i visa fall: tryck ENTER

53.

Ta ut kursen från punkt D till punkten C på övningskortet 616 och rätta den för 5° avdrift för östlig vind.

53 SVAR.

Kursen i sjökortet mellan D och C är 161° .
För att kompensera för den ostliga vindens
avdrift drar vi av $5^\circ \Rightarrow 161^\circ - 5^\circ = 156^\circ$.

(Får du kursen till 341° i sjökortet har du tänkt
på fel riktning.)

54.

Mät distansen mellan samma punkter.

54 SVAR.

3,9M

(Tänk på att mäta i högra eller vänstra skalorna,
inte i över- eller underkant)

55.

Hur lång tid tar det att gå från D till C med 6 knop?

55 SVAR.

39 minuter

6 knop är lätt att räkna med.
Då tar varje sjömil tio minuter.

Formeln för tidsberäkning är distansen/farten =
 $3,9/6 = 0,65$ timme = 39 minuter.

Räknat i minuter = $(3,9/6) * 60 = 39$

56.

Hur många meter är en sjömil?

56 SVAR.

1852 meter

57.

Vad blir farten om det tog 54 minuter att gå från punkten I till punkten J?

57 SVAR.

Mät först distansen som är 9,4M. (Obs. mät inte på den undre skalan bara för att den är närmast!)

Sedan divideras distansen med tiden. 54 minuter är 0,9 timme.

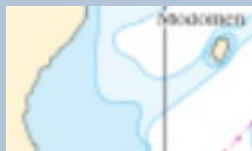
$D/T = F$. $9,4 / 0,9 = 10,4$ knop (54 minuter är 0,9 timme)

Vill man räkna i minuter måste distansen multipliceras med 60, men resultatet blir detsamma.

$$(9,4 * 60) / 54 = 10,4$$

58.

Hur djupt är det i sjökortets mörkare blå områden?

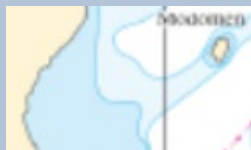

58 SVAR.

Mellan 0 och 3 meter djupt

59.

Hur djupt är det i sjökortets ljusare blå områden?

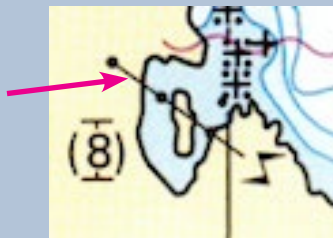
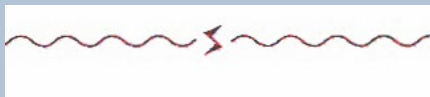

59 SVAR.

Mellan 3 och 6 meter djupt.

60.

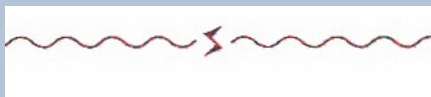
Vad betecknar dessa symboler?

60 SVAR.

Bränning

Kraftledning på botten

Luftledning

61.

Vad betyder den gröna linjen, t.ex. öster om Mällsten?

61 SVAR.

Att det finns ett annat mer komplett och tydligt sjökort,
d.v.s. Byt till annat sjökort!

62.

Hur står detta flytande sjömärke i förhållande till grund?

62 SVAR.

Det står nord om grund

63.

Vilket sjökort är lämpligt att använda på väg in till Nynäshamns hamn?

63 SVAR.

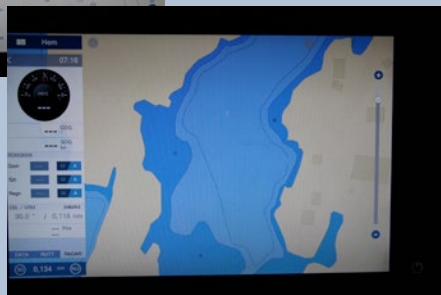
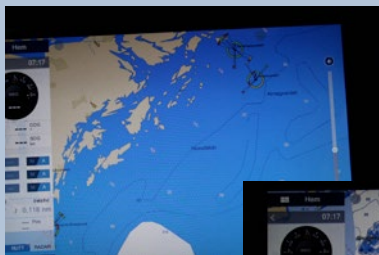
6162 täcker inloppet till Nynäshamn och 6171 täcker själva hamnen.

64.

Varför är det viktigt att zooma in ordentligt med ett vektorkort?

64 SVAR.

Ett vektorkort visar mer och mer information ju mer man zoomar in.

65.

På väg mot de röda ensmärken ser de ut så här. Åt vilket håll ska du gira för att komma till enslinjen?

65 SVAR.

Gira styrbord

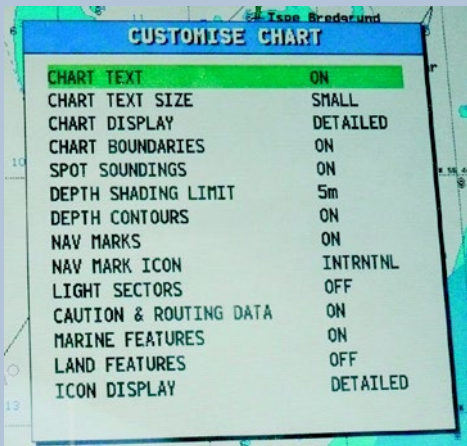

66.

Lämpliga första åtgärder vid kontakt med
för dig ny (=redan installerad) navigator)?

66 SVAR.

Att kontrollera inställningar samt vilka och hur aktuella e-korten är, tillräckligt omfattande.

67.

Vilka nautiska uppgifter kan navigatörn presentera när du lagt ut en snabbrott (GO TO)?

67 SVAR.

Kurs, distans och beräknad tid till WPT

68.

Du passerar genom sundet mellan Bedarön och N Stegholmen och börjar styra mot Örngrunds fyr. Då läser du av kompassen som visar kompasskurs = 107° .

Ta ut gradtalet för denna kurs i sjökortet och jämför med den avlästa kompasskursen.

68 SVAR.

Gradtalet i sjökortet för denna kurs är $= 116^\circ$
Skillnaden mot kompasskursen är 9° .

69.

Vad heter kompassens felkällor (2 st) som kan medföra att gradtalen skiljer sig åt, och vad är orsaken till dessa felkällor?

69 SVAR.

Två fel orsakar skillnaden mellan kurs i sjökort och kurs enligt kompass.

Missvisning beror på att jordens magnetfält inte har samma riktning som meridianerna. Det beror både på att magnetiska polerna inte ligger vid de geografiska polerna, samt på lokala variationer i jordens magnetism.

Deviation beror på magnetiska föremål ombord i båten.

Skillnaden på 9° (fråga 69) beror på samlad effekt av missvisning och deviation.

70.

Vad finns för anledningar att inte ha “för gamla” sjukkort/e-kort?

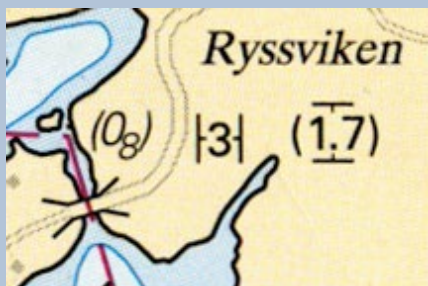
70 SVAR.

Nya sjömätningar kan upptäcka nya grund.

Myndigheter kan ha gjort förändringar som påverkar sjökorts innehåll.

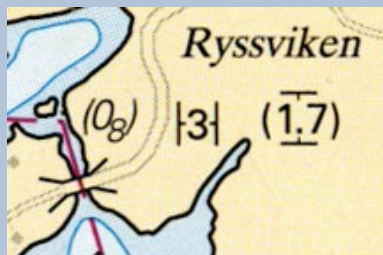
71.

Vad ger dessa siffror för upplysningar?

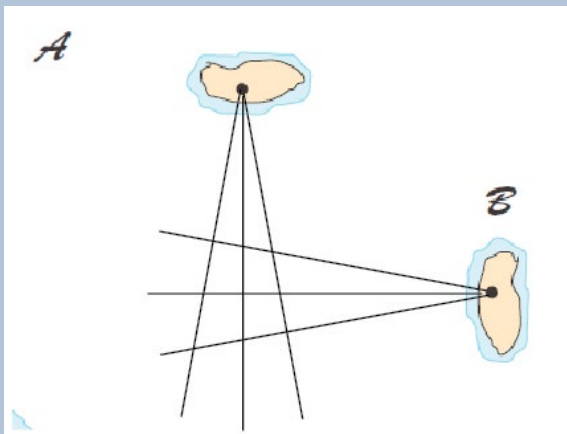
71 SVAR.

De beskriver att djupet i sundet är 0,8 meter, öppningen i bron är 3 meter bred och 1,7 meter hög.

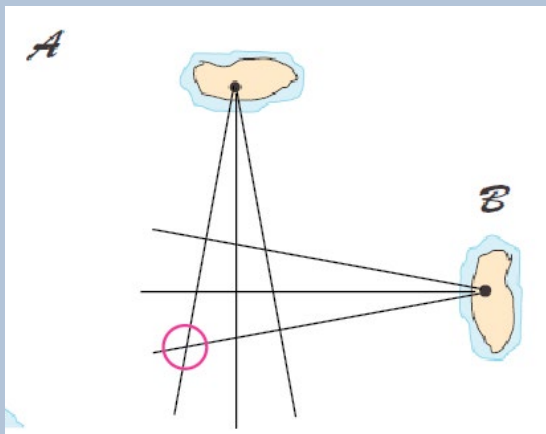
72.

Vilken position blir det om objektet på ön "A" pejlats i 010° och B i 080°?

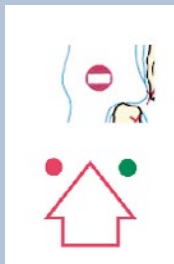
72 SVAR.

Position i röd cirkel när
”A” pejlats i 010° och B i 080°

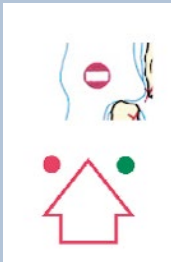

73.

Vad betyder dessa symboler?

73 SVAR.

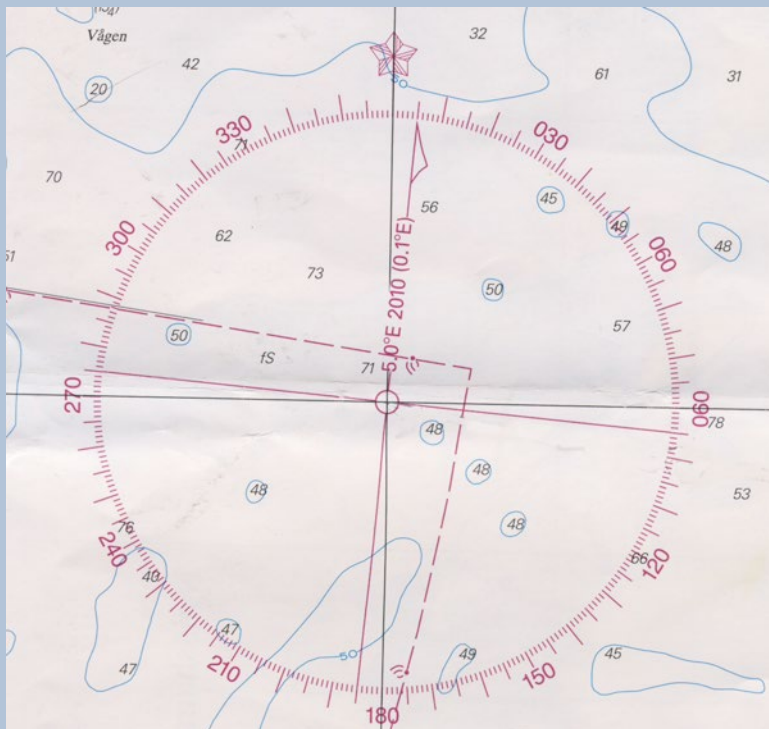

Förbjudet tillträde.

Symbolen anger farledens huvudriktning

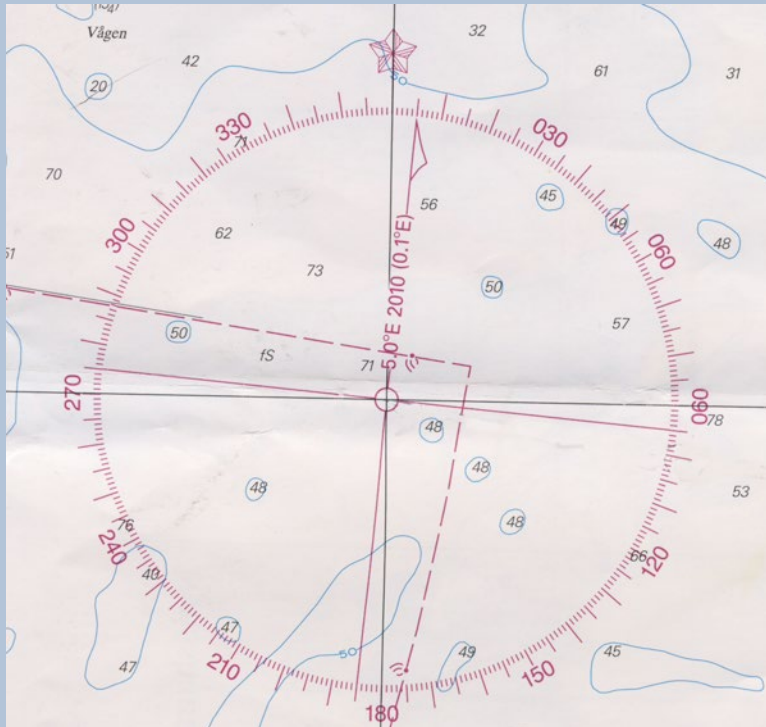
74.

Vad är det för upplysning som finns i kompassrosor i sjökort?
(förutom gradtalen)

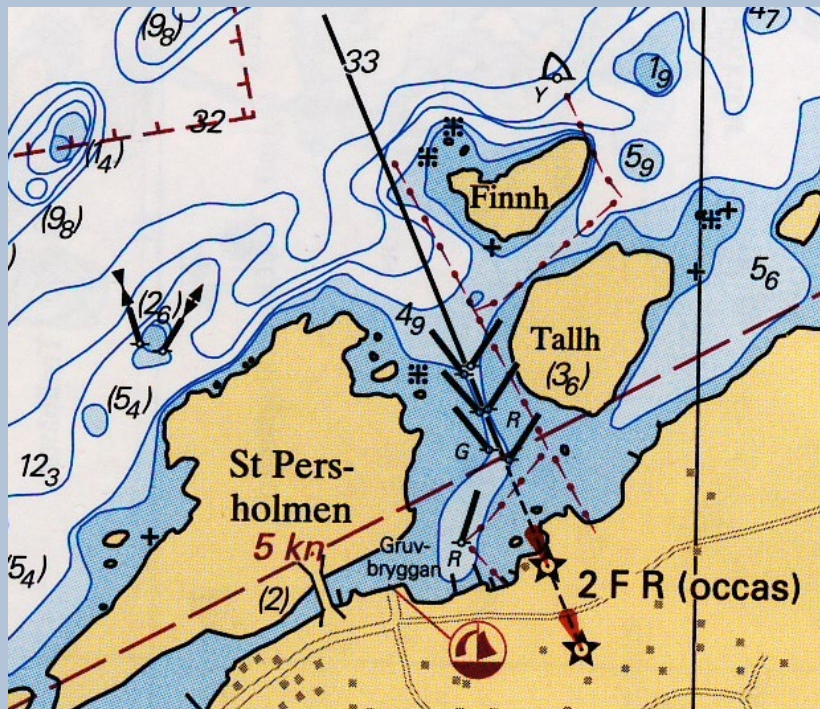
74 SVAR.

Uppgift om missvisningen i området. Eftersom den förändras långsamt, står det för vilket år uppgiften gäller samt den årliga förändringen

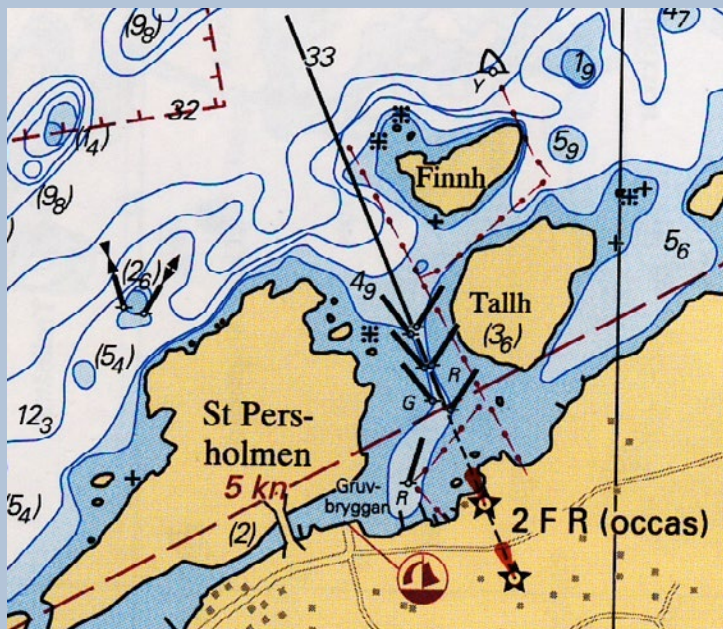
75.

Vad betyder 3,6 som står på "Tallholmen"?

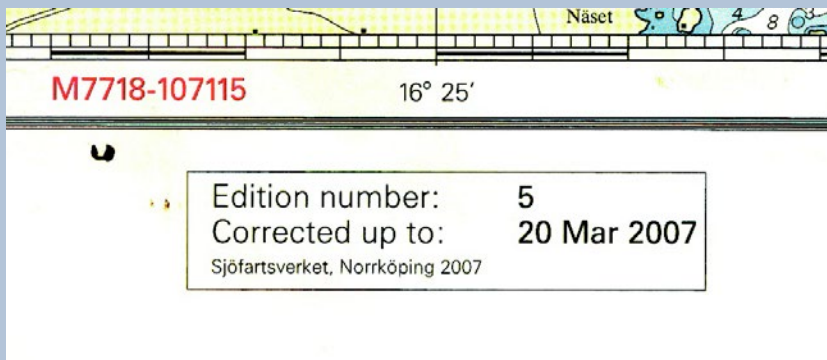
75 SVAR.

Det är djupet i den muddrade rännan mellan de flytande sjömärkena.

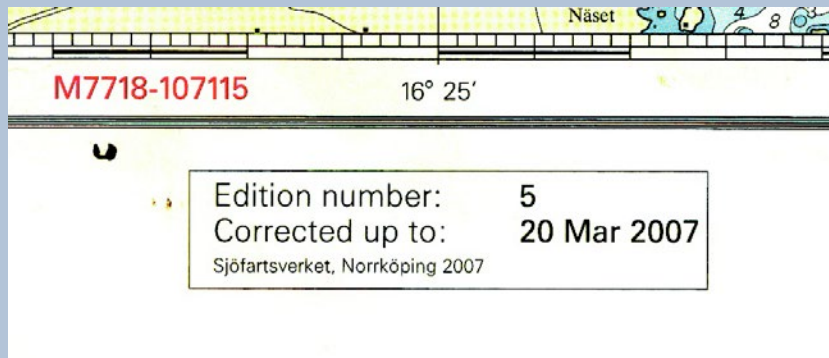
76.

Vad ger denna ruta, som finns i sjökortens
nedre vänstra hörn, för information?

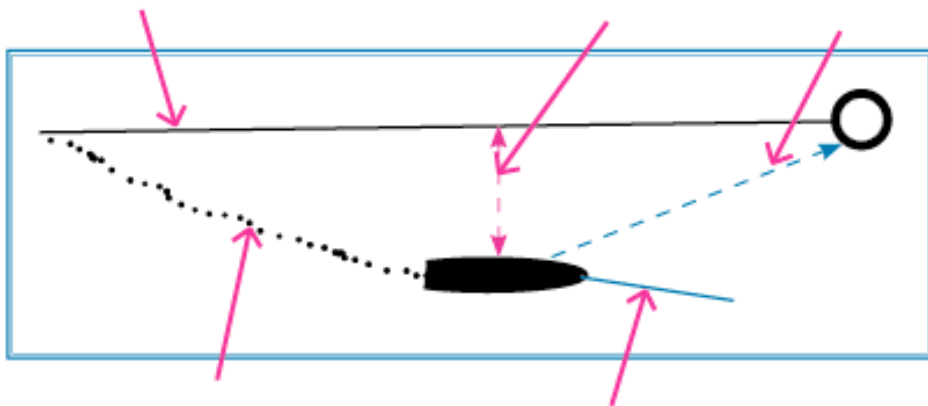
76 SVAR.

Den berättar hur aktuellt sjökortet var vid inköp.

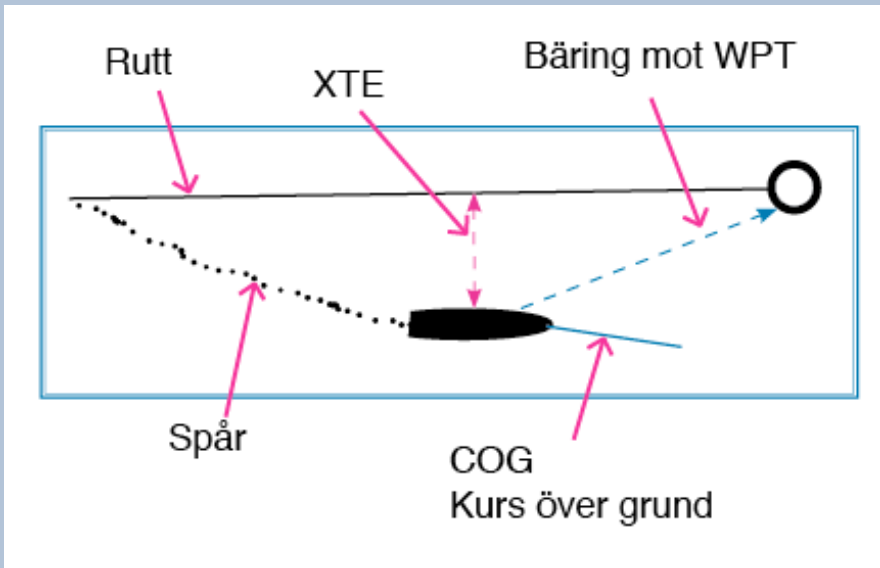

77.

Sätt namn eller förkortning på den information från en navigator - som pilarna pekar på

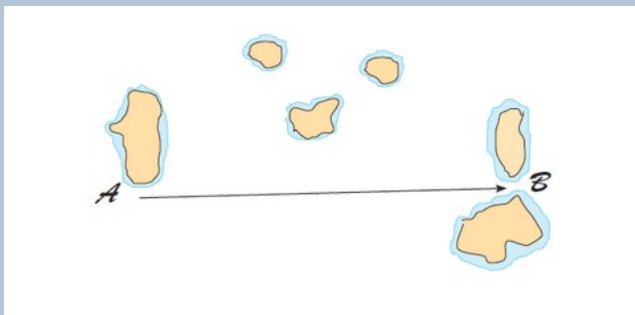

77 SVAR.

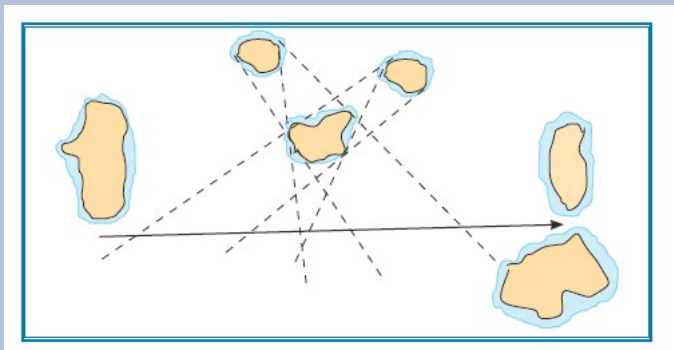

78.

Skapa enslinjer med uddar, som skär kurslinjen från A till B

78 SVAR.

79.

På var och en av öarna A, B, och C finns ett sjömärke.

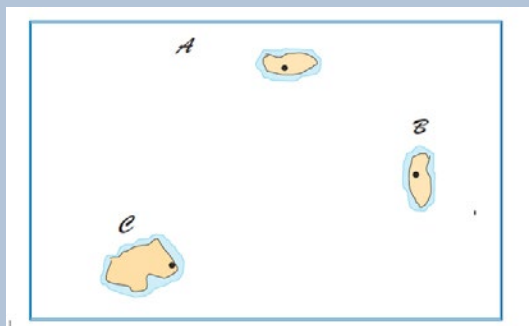
Bestäm position när du pejlat (med ögonmått):

A i bäring Nord (360°) och B i bäring Ost (090°)

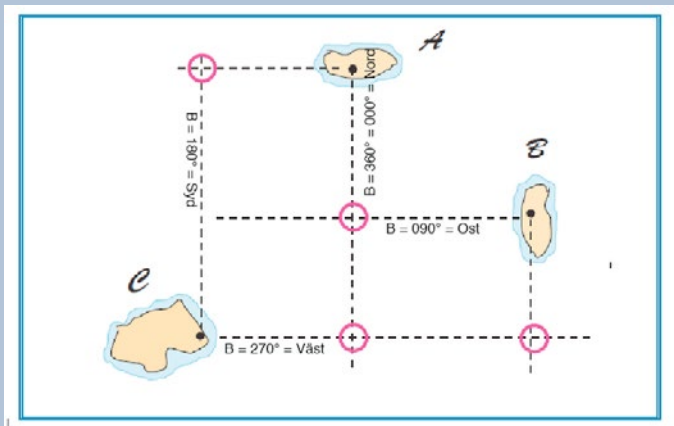
B i bäring Nord (360°) och C i bäring Väst (270°)

A i bäring Nord (360°) och C i bäring Väst (270°)

C i bäring Syd (180°) A i bäring Ost (090°)

79 SVAR.

80. SJÖVÄGSREGLER

Sjövägsreglerna är internationella och har antagits att gälla för Sveriges sjöterritorium och ekonomiska zon.

Första frågan när en annan båt närmar sig = Är det kollisionsrisk?

Visar bilderna nedan kollisionsrisk eller inte?

Först

En stund senare

80 SVAR.

När situationen utvecklas så här är det inte kollisionsrisk. I första bilden syns den andra båten över winchen. Något senare har den kommit närmare men inte från samma riktning. Förutsättningen för den här observationen är att den som iakttar den andra båten inte flyttar sig under tiden.

I regel 7 står bl.a.

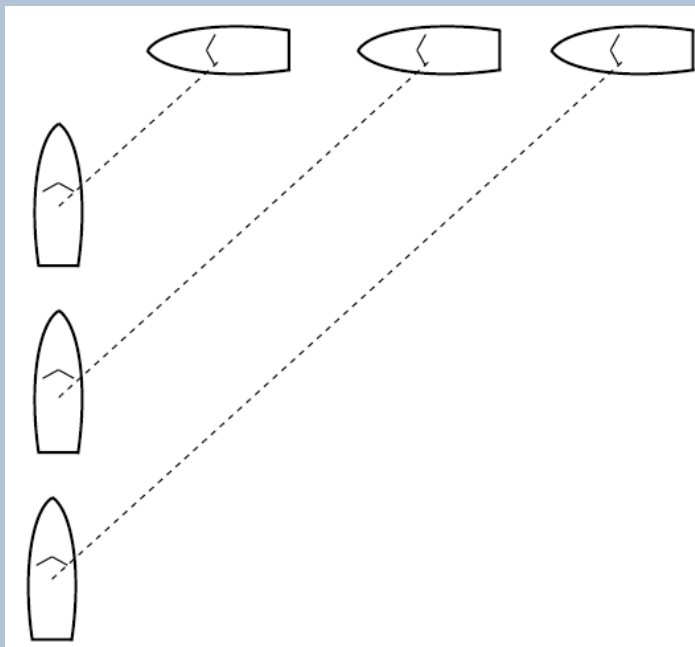
”risk för kollision skall anses föreligga, om kompassbäringen till ett annalkande fartyg ej märkbart förändras”

Fritidsbåtar har sällan (=aldrig) fungerande pejlmöjlighet och är därmed hänvisade till denna relativa metod

80 SVAR FORTS.

Så här kan man se det uppifrån. När den relativa riktningen till den andra båten inte förändras är det risk för kollision

81.

En förutsättning för att undvika kollision är att de inblandade har upptäckt varandra.

Vad föreskriver sjövägsreglerna om utkik?

81 SVAR.

Utkik ska hållas hela tiden med alla till buds stående medel.

Regel 5 – Utkik

Varje fartyg skall ständigt hålla noggrann utkik såväl med syn och hörsel som med alla andra tillgängliga och under rådande förhållanden och omständigheter användbara medel, så att en fullständig bedömning av situationen och risken för kollision kan göras.

82.

En annan förebyggande åtgärd när det gäller att undvika kollision, är "Säker fart"

Vad föreskriver reglerna om Säker fart?

82 SVAR.

Farten kan påverkas av många faktorer, men regelns andemening är att man ska ha kontroll av båten och både hinna upptäcka andra båtar och kunna göra undanmanöver, även om vissa överraskningar visar sig. Kom ihåg att du inte vet vad andra kommer att göra!

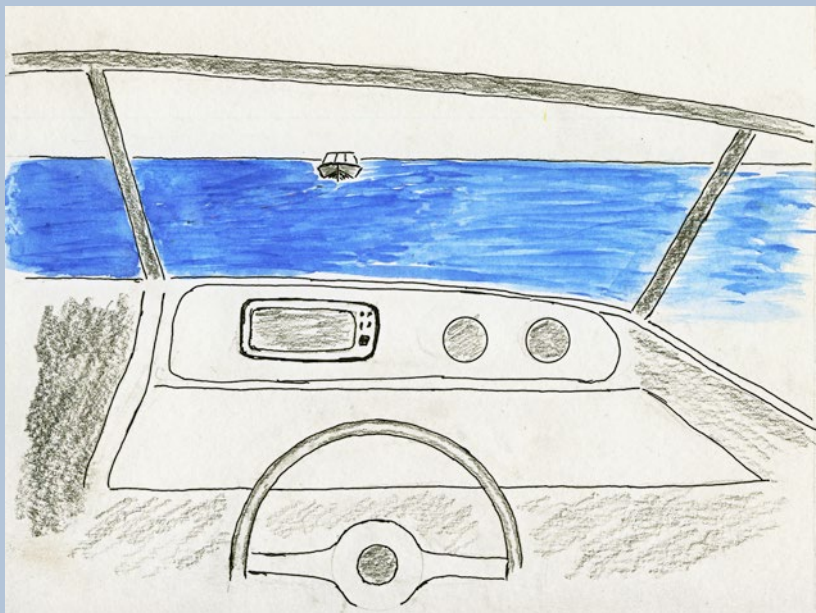
Regel 6 – Säker fart

Varje fartyg skall alltid framföras med säker fart, så anpassad att det kan vidta lämplig och effektiv åtgärd för att undvika kollision och kan stoppas upp inom en distans avpassad efter rådande omständigheter och förhållanden.

Regel 6 innehåller även en beskrivning av faktorer som kan påverka beslut om farten

83.

Två motorbåtar möter varandra, stäv mot stäv, på motsatta kurser, så att kollisionsrisk föreligger. Vad föreskriver sjövägsreglerna?

83 SVAR.

Bägge ska gira styrbord

84.

Två motorbåtar styr skärande kurser, med risk för kollision.
Vilken ska väja?

84 SVAR.

Den (röd) som har den andre på sin styrbordssida (= högertrafik
- mellan motorbåtar)

85.

När segelbåtar närmar sig varandra med risk för kollision är frågan – Har båtarne vinden in från samma sida eller från olika sidor?

Har båtarne vinden in från olika sidor gäller det att bestämma vem som har den in från styrbords respektive babords sida.

Har de vinden in från samma sida gäller det att bestämma vem som ligger närmast vinden (ligger i lovart)

Vilken båt ligger i lovart?

Från vilken sida kommer vinden in?

85 SVAR.

Båt närmast i bild ligger i lovart om den andre.

Vinden kommer in på babords sida.

86.

Från vilken sida kommer vinden in?

86 SVAR.

Den här båten seglar med vinden in om styrbord.

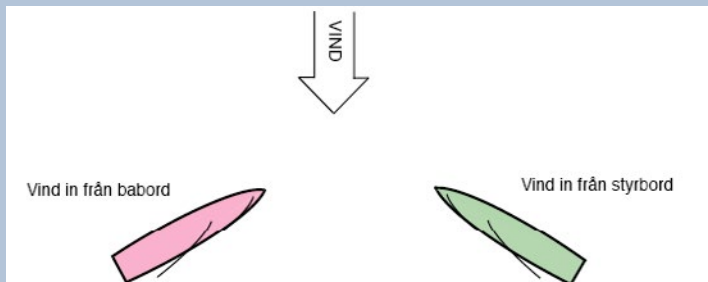
87.

Vilken av dessa är väjningsskyldig?

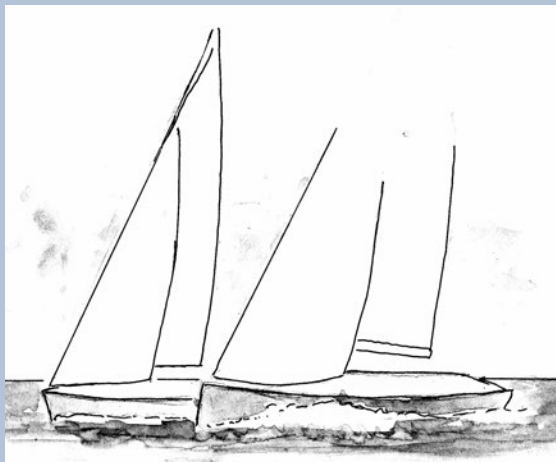
87 SVAR.

Båt med vinden in från babord (röd) väjer för båt med vinden in från styrbord (vinden från vänster väjer)

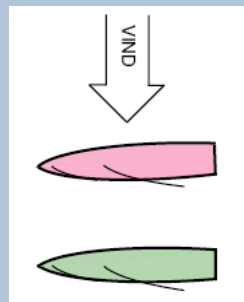
88.

Vilken båt är väjningsskyldig?

88 SVAR.

Båt närmast vinden (=i lovart, röd) väjer för båt i lä när de har vinden in från samma sida.

89.

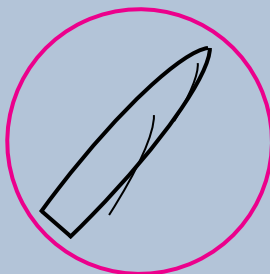
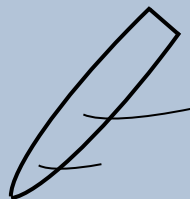
Vilken båt är väjningsskyldig?

89 SVAR.

Egen båt har vinden in om babord
– mötande båt har vinden in om styrbord.

Egen båt håller undan

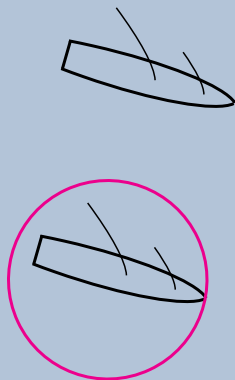
90.

Vilken båt är väjningsskyldig?

90 SVAR.

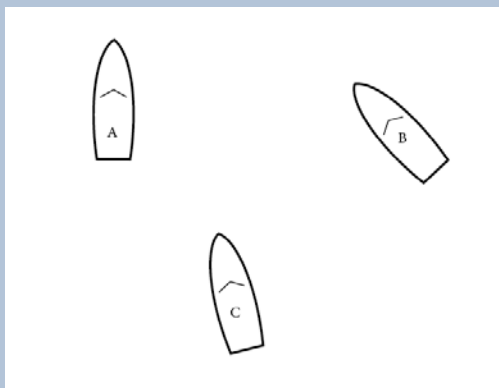
Båt närmast i bild ligger i lovart om den andre och är därmed väjningsskyldig om risk för kollision skulle uppstå.

91.

Enligt regeln finns en gräns som avgör om en båt är att betrakta som upphinnande eller att den nalkas på skärande kurs.

Är båtarna B och C upphinnande eller har de enligt regeln skärande kurser med A?

91 SVAR.

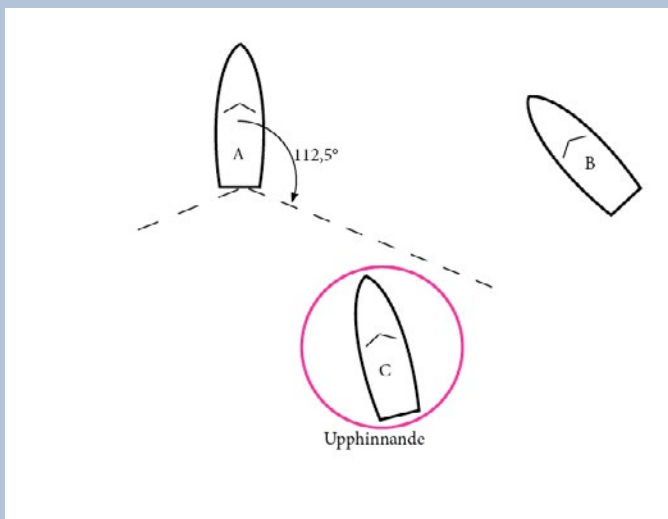
Båten B har enligt reglerna skärande kurs mot A.

Båten C är upphinnande mot A.

Situationen är lättare att avgöra i mörker då C kan se akterlanternen på A, medan B ser dess styrbordslanterna.

Om man är tveksam ska man anse sig som upphinnande.

Den upphinnande är väjningsskyldig tills situationen är helt klar.

I trångt farvatten gäller några speciella regler. Vad som betraktas som trångt farvatten är inte exakt beskrivet i reglerna utan beror mycket på de inblandade fartygen.

92.

Vilken sida i farvattnet ska man i princip hålla om det är möjligt med tanke på båtens djupgående?

93.

Vad är stadgat för segelbåtar i trångt farvatten?

92 SVAR.

Regel 9 – Trånga farleder

a. Fartyg, som färdas längs med en trång farled, skall hålla sig så nära farledens yttre begränsning på styrbords sida om fartyget som säkerheten och framkomligheten medger.

93 SVAR.

b. Fartyg med längd under 20 meter eller segelfartyg får ej hindra genomfarten för fartyg, som kan säkert framföras endast inom en trång farled.

På svenskt inre vatten gäller att den som först anländer till ett trångt farvatten har rätt till väg om de inte kan mötas.

Ytterligare en svensk regel föreskriver ljudsignal innan fartyget går in i trångt farvatten där möten inte är möjliga

94.

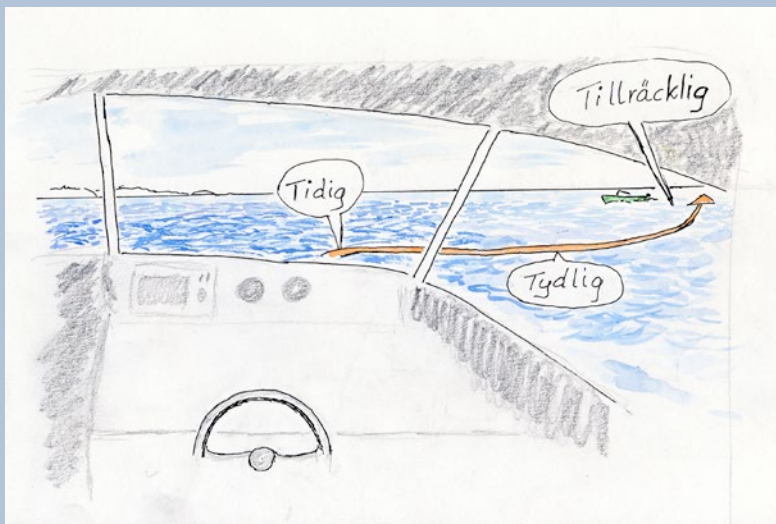
Det är bara i regeln för motorbåtar som möts stäv mot stäv på motsatta kurser, som regeln föreskriver en viss manöver.

För undanmanöver i övriga situationer har reglerna vissa mer generella krav på hur undanmanövern ska utföras, vilka krav?

94 SVAR.

Regel 8 – Åtgärd för att undvika kollision

a. Varje åtgärd för att undvika kollision skall vidtagas i enlighet med reglerna i detta kapitel och skall, då förhållandena så medger, utföras bestämt, i god tid och med noggrant iakttagande av gott sjömanskap

95.

Även det från början ej väjningsskyldiga fartyget
(den gröna båten i bild) har skyldigheter. Vilka?

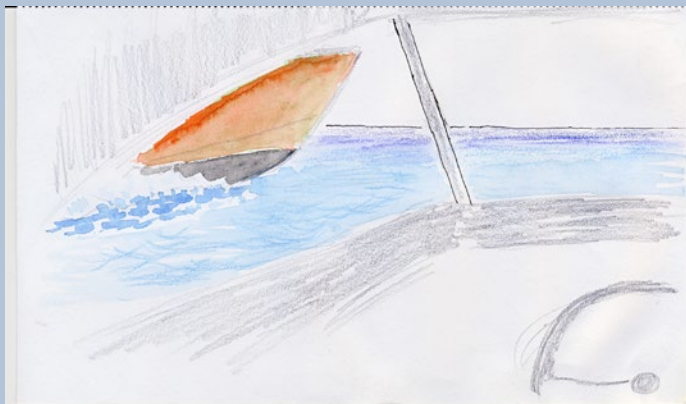

95 SVAR.

Det ej väjningsskyldiga fartyget ska "hålla kurs och fart" för att det väjningsskyldiga fartyget ska kunna planera en undanmanöver.

Kurs och fart innebär inte ett slaviskt hållande av samma kurs och fart utan tillåter hänsyn till andra faktorer, såsom hastighetsbegränsning och skyldigheter mot andra fartyg.

Det ej väjningsskyldiga fartyget är skyldigt att i sista stund göra vad det kan för att undvika en kollision

96.

Vem väjer när segelbåt och motorbåt möts med risk för kollision?

96 SVAR.

När segel och motorbåt möts med risk för kollision ska motorbåten hålla undan.

97.

De hittills nämnda reglerna gäller när fartyg är i sikte av varandra.

I nedsatt sikt gäller regel 19 när fartyg inte är i sikte av varandra.

Den innehåller framförallt regler om radarns användning, men föreskriver även hur fartyg utan radar ska uppträda.

Vad gäller enl. Regel 19 för fartyg utan radar?

97 SVAR.

För fartyg utan radar gäller att gå sakta med säker fart.

När mistsignal hörs från något håll för om tvärs ska man minska farten eller stoppa helt.

98.

Vilken mistsignal ska en båt som är under 12 meter lång avge i dimma?

98 SVAR.

En båt som är kortare än 12 meter ska avge ”annan tydlig” signal (visselpipa t.ex.) med mellantid av högst 2 minuter

99.

Båtar i sikte av varandra kan berätta för omgivande båtar att man tänker gira babord, eller styrbord, eller backa.

Vilka signaler används?

99 SVAR.

Ett kort ljudsignal (ca 1 sek) betyder ”Jag girar styrbord”

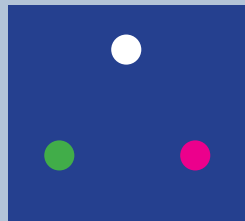
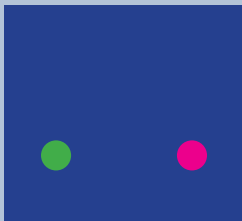
Två korta signaler betyder ”Jag girar babord”

Tre korta signaler betyder ”Jag backar”

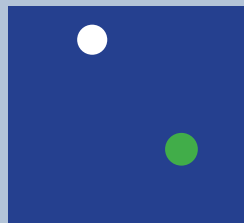
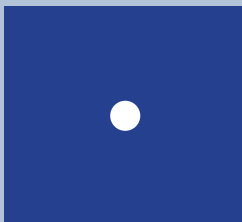
100.

Vilken av dessa lanternor
sitter på en motorbåt

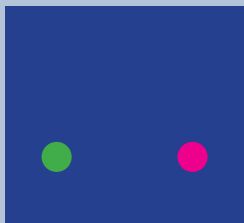

101.

Åt vilket håll är dessa
två båtar på väg, åt
höger, åt vänster eller
bortåt?

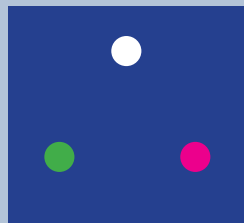

100 SVAR.

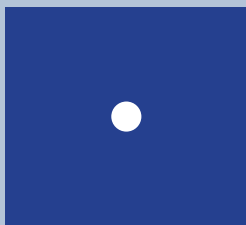
Segelbåt (saknar topplanterna)

Bägge dessa är på väg mot dig.

Motorbåt (har topplanterna)

101 SVAR.

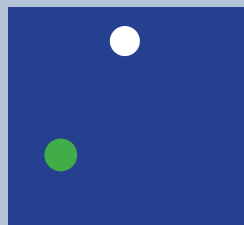
Båt på väg bortåt. (Akterlanterna)

Men kan även vara:

Båt till ankars.

Motorbåt på väg < 7 m. + < 7 knop.

Roddbåt (rodd/segel)

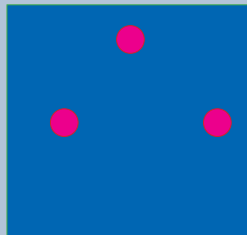
Motorbåt på väg åt höger >

102.

Hur lyser en ankarlanterna?

103.

Vilken typ av fartyg visar dessa lanternor?

104.

Vilka lysvinklar har en sidolanterna? Välj bland alternativen.

102 SVAR.

Med vitt ljus horisonten runt

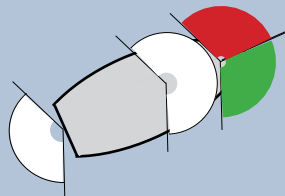

103 SVAR.

Linfärjor visar denna kombination.

104 SVAR.

Den röda och den gröna sidolanternan lyser från rätt
föret till $112,5^\circ$ på respektive sida

105.

Vad menas med fartyg enligt int. sjövägsreglerna?

106.

När anses ett fartyg vara på väg?

105 SVAR.

Farkost som används till eller kan användas till transport på vatten.

(I Sjölagen används uttrycket ”båt” för fartyg under 24 meter och ”skepp” för de över 24 meter.

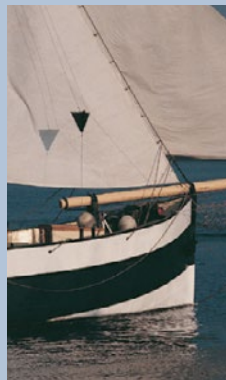
106 SVAR.

Fartyg på väg är ett fartyg som inte ligger till ankars, inte är förtöjt vid land eller står på grund.

107.

Vad betyder svart trattformad dagsignal?

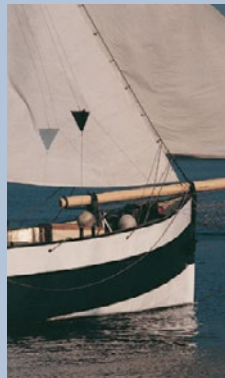
108.

Vad betyder svart klot?

107 SVAR.

Signalen betyder att fartyget framdrivs med både motor och segel.

108 SVAR.

Så kallad ankarboll betyder att fartyget ligger för ankar. Behöver inte föras av fartyg under 12 meter i svenskt inre vatten.

Ankarboll behöver inte visas i hamn i svenskt inre vatten som är skyddad ur trafiksäkerhetssynpunkt.

109.

Vad betyder vit/blå flagga?

109 SVAR.

Dykare nere, passera med försiktighet.

110.

Vad betyder dessa sjövägmärken?

110 SVAR.

Begränsad bredd

Rörlig bro

Varning för kabel, rör eller liknande hinder på botten eller i vattnet.

Förbud mot vattenskoteråkning.

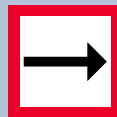
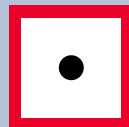

Förbud mot dykning.

111.

Vad betyder dessa sjövägmärken?

111 SVAR.

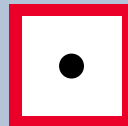
Förbud mot landstigning.

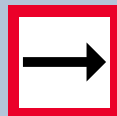
Fartbegränsning.

Avge ljudsignal.

Påbjuden färdriktning

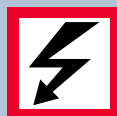

Segelfri höjd.

112.

Vad betyder dessa sjövägmärken?

112 SVAR.

Annan fara.

Förbud mot förtöjning.

Förbud mot sjötrafik.

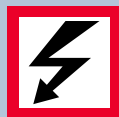
Stoppgräns

Svallfri fart

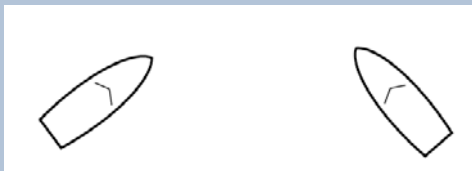

Livsfarlig ledning.

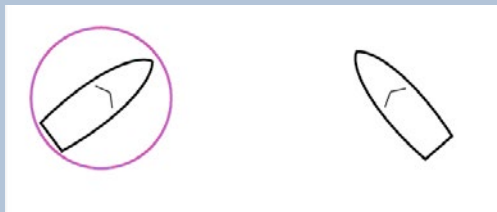
113.

Vilken motorbåt är väjningsskyldig?

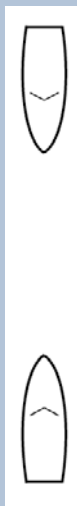
113 SVAR.

Den som har den andre på sin styrbordssida

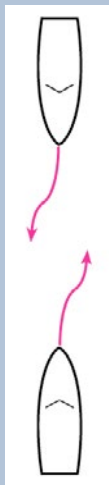
114.

Vilken motorbåt är väjningsskyldig?

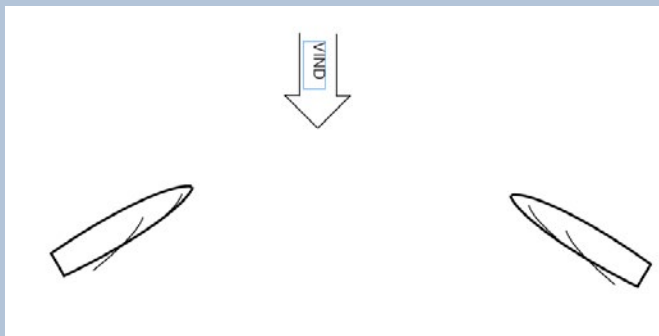
114 SVAR.

Vid motorbåtars möte stäv mot stäv gira bägge åt styrbord

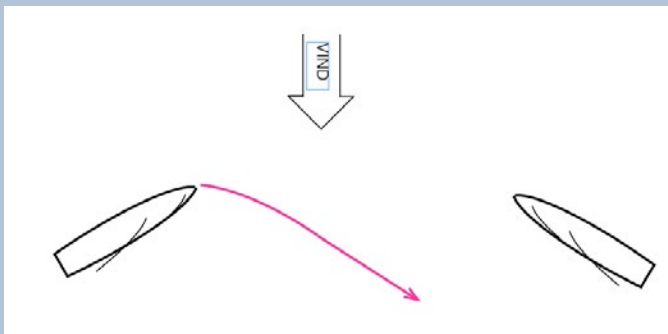
115.

Vilken segelbåt är väjningsskyldig?

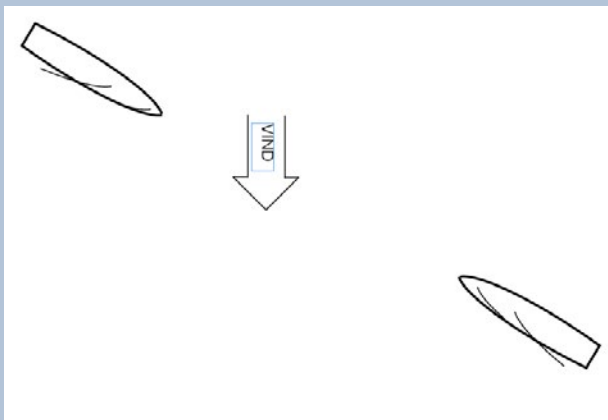
115 SVAR.

Båt med vinden in från babord är väjningsskyldig.
(vinden från vänster väjer)

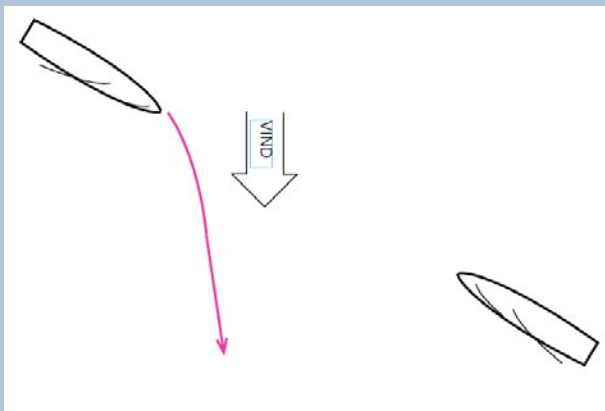
116.

Vilken segelbåt är väjningsskyldig?

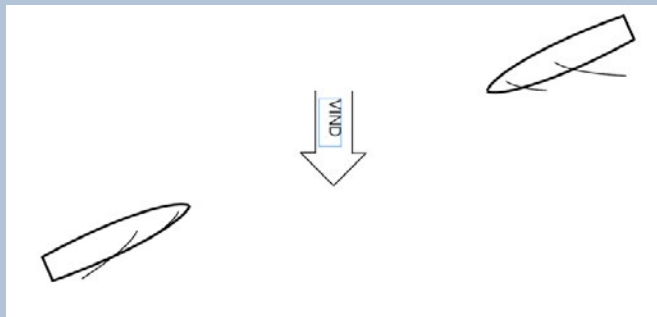
116 SVAR.

Båt med vinden in från babord är väjningsskyldig.

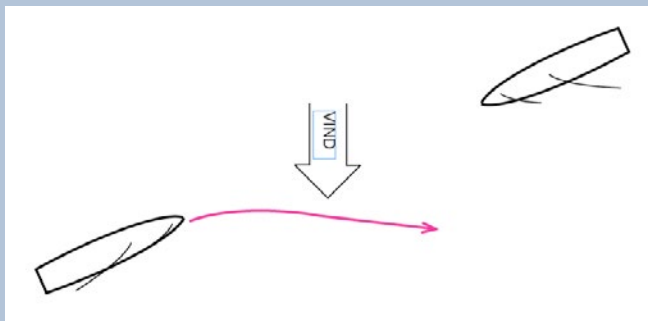
117.

Vilken segelbåt är väjningsskyldig?

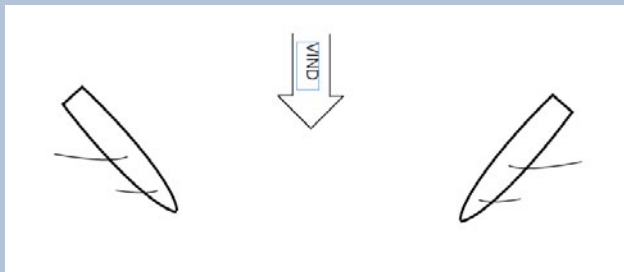
117 SVAR.

Båt med vinden in från babord är väjningsskyldig

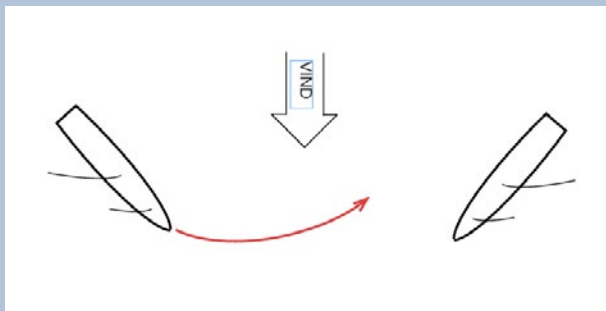
118.

Vilken segelbåt är väjningsskyldig?

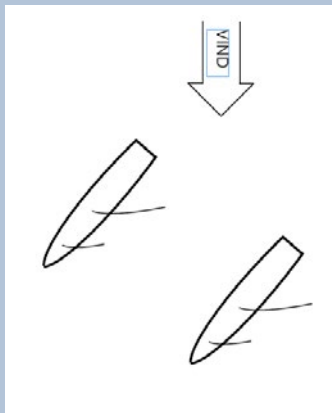
118 SVAR.

Båt med vinden in från babord är väjningsskyldig

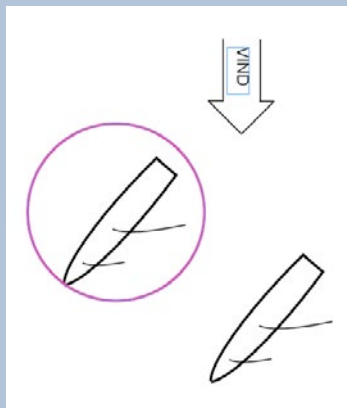
119.

Vilken segelbåt är väjningsskyldig

119 SVAR.

Båt i lovart (den som får vinden först) är väjningsskyldig

120.

Vad gäller i trångt svensk farvatten?

120 SVAR.

Högertrafik - ska tolkas så att man ska hålla sig till styrbord om mittlinjen i den djupare delen av farvattnet. Farvattnets mittlinje behöver inte vara detsamma som mitt mellan stränderna.

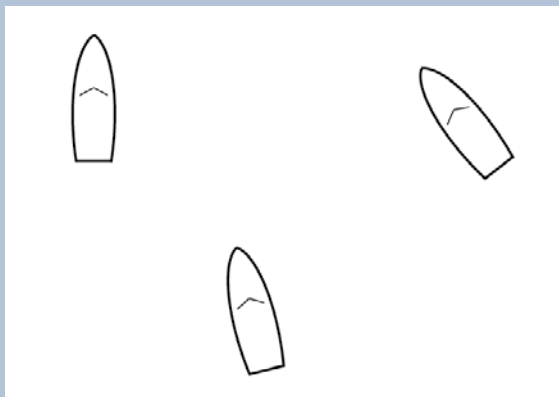
Fartyg under 20 meters längd och segelfartyg får inte hindra fartyg som bara kan framföras i den djupare delen av det trånga farvattnet.

Är det så trångt att möte inte kan ske utan risk för kollision ska det senast anlända vänta tills det andra hunnit passera.

I svenska farvatten ska signal avges 0,5 M före krök med begränsad sikt. Behöver inte avges om det är uppenbart onödigt. Signal kan vara beskriven i sjökort.

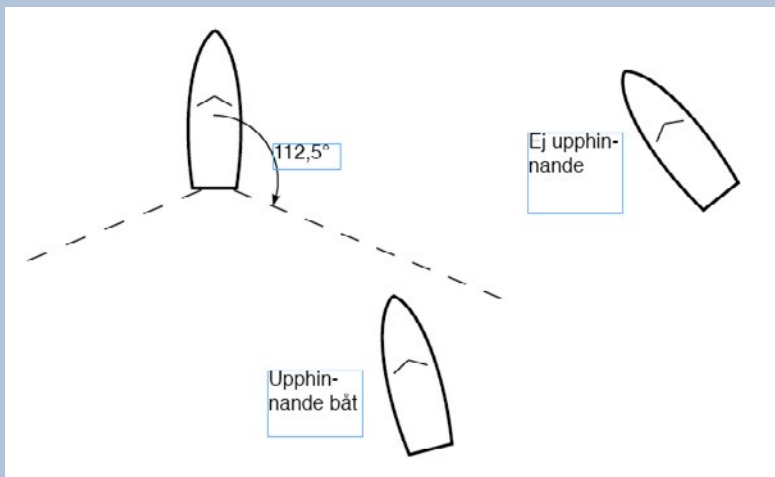
121.

Vilken båt väjer i en upphinnande-situation?

121 SVAR.

Den upphinnande båten väjer. Som upphinnande räknas båtar som nalkas inom akterlanternans lysvinkel, $112,5^\circ$ räknat från rätt förut

122.

Vilken båt väjer när det är kollisionsrisk mellan en segelbåt och en motorbåt?

122 SVAR.

Motorbåten väjer för segelbåt (såvida inte segelbåten är upphinnande)

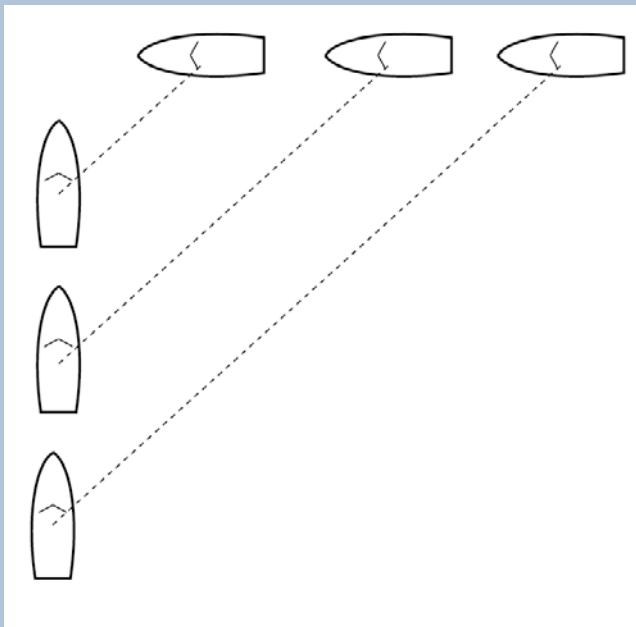
123.

Hur avgör man i förväg om det är risk för kollision?

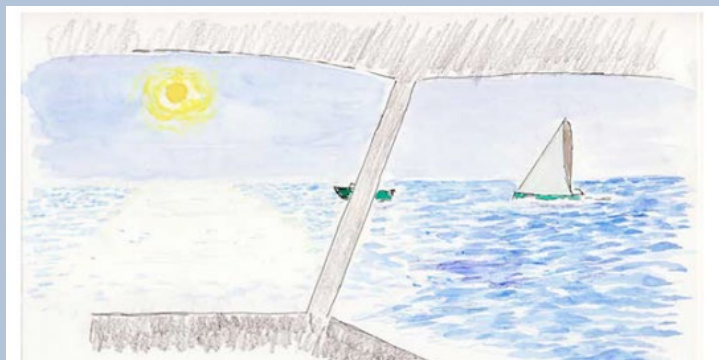
123 SVAR.

När båtar nalkas i oförändrad riktning och avståndet minskar är det risk för kollision.

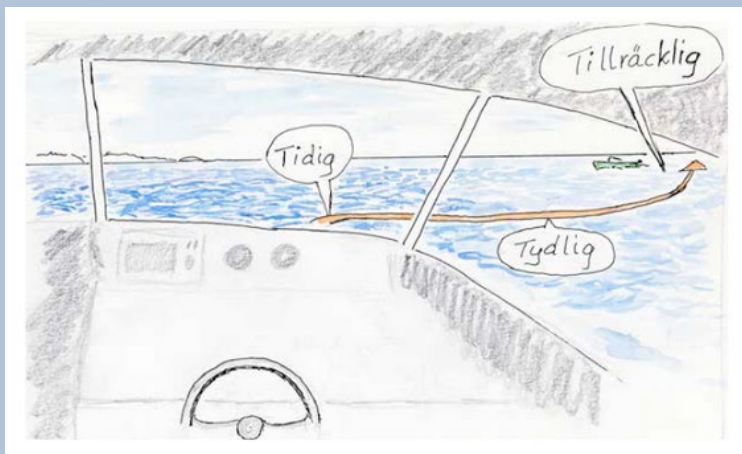
124.

Vad föreskriver sjövägsreglerna om hur en undanmanöver ska utföras?

124 SVAR.

En undanmanöver ska vara tydlig, dvs kursändring eller fartminskning ska inte vara för liten för att upptäckas av den andra båten. Manövern ska påbörjas i god tid och den ska utföras med tillräcklig marginal.

125.

Hur ska man hålla utkik enligt reglerna?

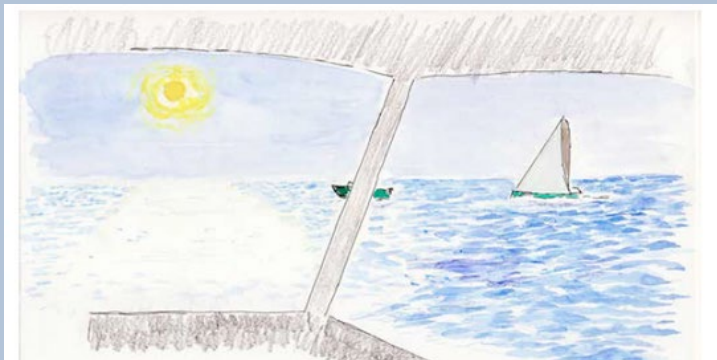

125 SVAR.

Sjövägsreglerna kräver att man håller utkik hela tiden, med syn och hörsel och andra tillgängliga medel. Syftet med utkik är att man ska kunna bedöma situationen och risken för kollision.

Det gäller att vara observant för egna blinda sektorer, skymmande segel, stolpar i vindruta, m.m. Och att även hålla utkik akteröver

Om solen bländar och försvårar utkiken får man sakta farten!

126.

Vad ska den göra som inte är väjningsskyldig i en situation med kollisionsrisk? Som den gröna båten?

126 SVAR.

Den ej väjningsskyldiga båten ska till att börja med ”hålla kurs och fart”. (man naturligtvis ta hänsyn till hastighetsbegränsningar och andra båtar,t.ex.)

Men när det blivit för nära ska även den från början inte väjningsskyldiga båten göra lämplig manöver för att undvika kollision

127.

Fartyg kan berätta för omgivande vad de tänker göra för manöver.

Vad betyder:

Ett kort signalljud (ca 1 sek)

Två korta signalljud

Tre korta signalljud

Fem eller flera korta signalljud

Ett långt signalljud som inte kan förväxlas med någon annan signal

127 SVAR.

Ett kort signalljud = Jag girar styrbord

Två korta signalljud = jag girar babord

Tre korta signalljud = Minmaskin arbetar för back

Fem eller flera korta signalljud = Tveksamhetssignal ("Vad håller du på med?")

Ett långt signalljud = Uppmärksamhetssignal

128.

Mistsignaler (i dimma)

Vilket fartyg avger:

ett långt signalljud (ca 4-6 sek) med mellantid av max 2 minuter.

två långa signalljud med mellantid av max 2 minuter.

Ett långt signalljud följt av två korta

128 SVAR.

ett långt signalljud (ca 4-6 sek) med mellantid av max 2 minuter.
= Ett maskindrivet fartyg med fart genom vattnet.

två långa signalljud med mellantid av max 2 minuter.
= Ett maskindrivet fartyg som ligger still.

Ett långt signalljud följt av två korta= Ett segelfartyg

129.

Vad gäller i trafikseparerat område?

129 SVAR.

I trafiksepareringssystem, ska fartyg under 20 meters längd ej hindra säker genomfart för maskindrivet fartyg som följer trafikstråket (internationell regel 10)

Fartyg ska om möjligt undvika att korsa trafiksepareringssystem, men måste det ske ska trafikstråket korsas så nära vinkelrätt som möjligt.

Fritidsbåtar kan använda farvaattnet mellan trafikseparationen och land, den s.k. kusttrafikzonen.

130.

Vad betyder denna skylt och dessa lanternor?

130 SVAR.

De betyder linfärja

131.

Vilken mistsignal ska ett fartyg kortare än tolv meter avge i nedsatt sikt?

131 SVAR.

En båt som är kortare än 12 meter ska avge "annan ändamålsenlig signal" (visselpipa t.ex.) med högst 2 minuters intervall

132.

Vad föreskriver sjövägsreglerna för fartyg på väg utan radar i dimma?

132 SVAR.

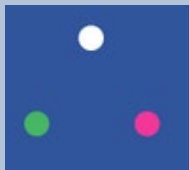
För fartyg utan radar och inte i sikte av varandra stadgas:

Varje fartyg ska framföras med säker fart anpassad till rådande omständigheter och nedsatta siktförhållanden.

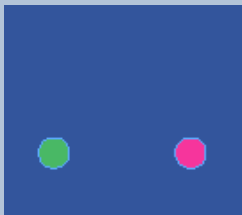
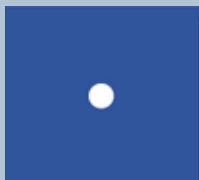
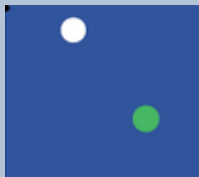
Varje fartyg som hör en mistsignal som tycks komma från något håll för om tvärs ska minska farten till minsta möjliga styrfart.

Om det behövs ska fartyget stoppa och framföras med försiktighet tills faran för kollision är över.

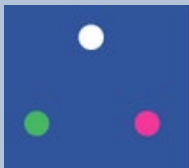
133.

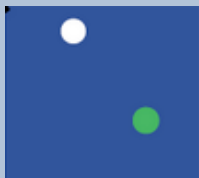
Vilken typ av fartyg visar dessa lanternor?

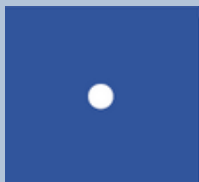
133 SVAR.

Motorfartyg, på väg mot dig

Motorfartyg på väg åt höger

Akterlanterna.
Liten båt under 7 meter och maxfart
under 7 knop

Segelbåt på väg mot dig

134.

Vad menas med "segelfartyg" i de internationella sjövägsreglerna?

Vad menas med "maskindrivet fartyg" enligt de internationella sjövägsreglerna?

Vad menas med "i sikte" enligt de internationella sjövägsreglerna?

När ska lanternor vara tända vid färd i svensk inre vatten?

134 SVAR.

Med segelfartyg menas ett fartyg som drivs med segel och inte med eventuellt installerad motor.

Med maskindrivet fartyg menas ett fartyg som framdrivs med motor, även om segel är hissade.

Fartyg är i sikte av varandra när det ena kan siktas visuellt från det andra.

Lanternorna ska vara tända från skymning till gryning. (på internationellt vatten gäller från solnedgång till soluppgång)

135.

Vad är innebörden av begreppet "Säker fart"?

När gäller kravet på säker fart

135 SVAR.

Säker fart är en fart i vilken man kan utföra säkra undanmanövrer eller hinna stoppa när det behövs.

Och kravet på säker fart gäller hela tiden.

136.

Vad är orsaken till att en icke väjningsskyldig båt inledningsvis ska hålla kurs och fart, när två båtar närmar sig varandra med risk för kollision?

136 SVAR.

För att den väjningsskyldiga båten ska kunna planera sin undanmanöver

137.

Varför ska man undvika att göra en undanmanöver med flera små kurs- eller fartändringar?.

137 SVAR.

Det är svårare för den inte väjningsskyldiga båten att upptäcka att den väjningsskyldiga båten tänker hålla undan, vilket skapar osäkerhet – som absolut bör undvikas!

138.

När ska lanternor hållas tända på svenskt inre vatten?

138 SVAR.

Lanternor ska på svenskt inre vatten hållas tända från skymning till gryning.

På internationellt vatten gäller från solnedgång till soluppgång.

139.

Vilken färg och lysvinkel har en ankarlanterna?

139 SVAR.

En ankarlanterna lyser med vitt sken horisonten runt.

På svenskt inre vatten behövs inte ankarlanterna föras till ankars i hamn eller på annan plats som är skyddad ur trafiksäkerhetssynpunkt

140.

Vad kan man använda till att avge ljudsignaler från en fritidsbåt?.

140 SVAR.

Inga formellt specifika krav på båtar kortare än 12 meter. I reglerna står ”anordning som kan avge en ändamålsenlig ljudsignal”

Det finns tryckluftsdrivna horn, horn att blåsa i, visselpipa etc.

141. SJÖSÄKERHET

Vad ska man tänka på vid placering ombord av tyngre föremål – ur stabilitetssynpunkt?

142.

Hur påverkas stabiliteten av en förhållandevis stor vattenmängd i båten?

141 SVAR.

Högt placerad ”last” försämrar stabiliteten.

142 SVAR.

Så kallad ”fri vätskeyta” försämrar stabiliteten.

143.

Olika delar i en säker bränsleinstallation?

143 SVAR.

Bränslepåfyllning ute på däck.

Avluftning av tank utombords (vid tankning pressas bensingaser ut ur tanken. Gaserna är tyngre än luft och samlas under durken).

Ingående delar i bränslesystemet, från påfyllningsbeslaget till motorn är jordade (elektriskt förbundna).

Slangar åtdragna med dubbla motvända slangklämmor.

Regelbunden kontroll av läckor

144.

Förebyggande åtgärder mot brand?

144 SVAR.

Korrekt installerat och underhållet bränslesystem.

Gasol som är korrekt installerad och underhållen.
Elsystem som är korrekt installerat och underhållet.

Kontroll på levande ljus, fotogenlampor och värmare.

Tanka lös bränsletank iland. Risk för statisk elektricitet med fritt fallande stråle.

Tanka inte över, försök beräkna mängd eller håll kontroll på annat sätt.

Ventilera motorrum före start av bensenmotor.

Förberedd släckning med utplacerade och laddade brandsläckare, mm

145.

Förebyggande åtgärder mot fall över bord?

145 SVAR.

Pulpit, mantåg, akterpulpit.

Grabbräcken

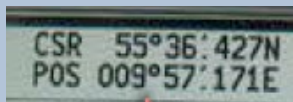
Säkerhetslina för arbete på däck.

Undvika häftiga manövrer när någon är på däck.

Möjlighet att kunna manövrera segel från sittbrunn

146.

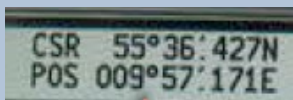
Kan den här positionsuppgiften användas som position i nödläge?

CSR 55°36'427N
POS 009°57'171E

146 SVAR.

Nej, det står CSR framför positionen, det betyder att det är pekarens (cursor) position, det är viktigt att uppge båtens position

CSR 55°36'427N
POS 009°57'171E

A screenshot of a digital display, likely from a boat's electronic equipment. It shows two lines of text: 'CSR 55°36'427N' and 'POS 009°57'171E'. The text is white on a dark background. There is a small red dot visible below the 'POS' line.

147.

Första åtgärd vid brännskada?

147 SVAR.

Kyla med vatten, omkring 20°, länge, kanske 20 – 30 minuter

148.

När ska man uppsöka en läkare för att få hjälp med en brännskada?

148 SVAR.

När brännskadan är större än den skadades egen handflata.

149.

När det bildats en blåsa på en brännskada,
ska man då peta hål på den?

149 SVAR.

Nej, låt blåsan vara, den skyddar mot infektion.

150.

Matlagning medför kanske den största risken för
brännskada ombord Förebyggande åtgärder?

150 SVAR.

Koka/värma mat innan man ger sig ut på gropigt vatten.

Vara klädd, regnställ och byxbenen utanpå stövlarna.

Balansupphängt kök med slingerräcken

Handtag att hålla sig i

151.

Åtgärder vid man-över-bord?

151 SVAR.

Kasta livboj eller liknande för att markera positionen och ge flythjälp, om det kan ske direkt annars är det inte mycket hjälp.

Engagera besättningen, någon får till enda uppgift att hålla den nödställda under uppsikt. Andra förbereder ombordtagning.

Vänd tillbaka så fort som möjligt.

Markera positionen på Navigatorn om möjligt.

Förbered ombordtagning.

Larma sjöräddning om inte den nödställda kan undsättas snabbt

152.

Före avgång är det lämpligt att sjösurra.

Ge några exempel

152 SVAR.

Framförallt gäller det att tyngre föremål t.ex. lös bensindunk, gasolflaska m.fl. har sina bestämda platser och kan säkras där.

I övrigt är det ändamålsenligt att olika saker som har någon säkerhetsfunktion har bestämda platser, ficklampor, bärbar VHF, nödsignaler mm.

153.

Vem är ansvarig för båtens framförande?
Båtens ägare eller befälhavare?

153 SVAR.

Båtens befälhavare har ansvar för båtens framförande.

Det betyder bl.a. att man som befälhavare behöver känna till båten ur säkerhetssynpunkt, känna till navigationsinstruktionen, kunna läsa, känna till brandsläckningsmöjligheter. Vidare behöver bränslemängd och annan utrustning kontrolleras etc etc.

154.

Vad innebär redaransvar?

154 SVAR.

Redaren (vanligen ägaren) har ansvar för att båten är sjövärdig och ansvarar ekonomiskt för vad båten kan ställa till med.

En anledning till att ha ansvarsförsäkring.

155.

Hur många passagerare får högst medfölja en fritidsbåt?

155 SVAR.

Max 12 st. Dessutom kan det få finnas personal, men de ska känna till båtens säkerhets utrustning mm och kunna ta hand om passagerarna

156.

Vilken promillegräns gäller för sjöfylleri för båtar längre än 10 meter eller som kan göra minst 15 knop?

156 SVAR.

I en båt som är längre än 10 meter eller kan gå fortare än 15 knop ska befälhavaren (och personer med uppgift av väsentlig betydelse för sjösäkerheten) ha mindre än 0,2 o/oo alkohol i blodet.

Dom för sjöfylleri kan bli böter eller fängelse i max 6 mån.

När alkoholkoncentrationen i blodet uppgår till 1 o/oo kan dömas till grovt sjöfylleri till fängelse i högst 2 år.

157.

Vilken typ av brandsläckare är lämplig för brand i inredning?

157 SVAR.

Det går att släcka med kvävning (brandfilt), vatten eller pulver.

158.

Vilken typ av utrustning är lämplig för att släcka brand i en människas kläder?

158 SVAR.

Lämpligt att släcka med brandfilt. (Släck från ansiiktet och mot fötterna)

159.

Hur larmas sjöräddning?

159 SVAR.

Telefon 112

Om VHF-radio finns, på kanal 16. Nödsignal = ”Mayday, Mayday, Mayday”

Därefter uppgifter om position, behov av hjälp och identifiering av båt.

För att få använda VHF-radio ska man ha SRC-certifikat. I nödsituation ska man naturligtvis inte avstå från att nyttja denna möjlighet bara för att man saknar behörigheten

160.

Lämpliga nödsignaler för fritidsbåt förutom telefon och VHF?

160 SVAR.

Röra utsträckta armar upp och ned

Röda fallskärmsljus

Röda handbloss

Signalen SOS (...---...) avgivet med ljud eller ljus

Orange röksignal

I sjövägsreglerna finns dessutom följande - mindre lämpade för fritidsbåtar:

Kanonskott/knallsignaler

Oavbruten mistsignal

Eldsflammor

Signalflaggorna NC

Fyrkantig flagga över eller under klot

161.

Vilka skyldigheter har befälhavare som får kännedom om sjöolycka?

161 SVAR.

Sjölagen föreskriver att alla är skyldiga att undsätta nödställda, så länge det kan ske utan allvarlig risk för egen båt och besättning.

162.

Vilka skyldigheter har befälhavare som har
kolliderat med annan båt?

162 SVAR.

Skyldig att lämna det andra fartyget och de ombordvarande där all behövlig och möjlig hjälp för räddning ur den uppkomna faran, om det kan ske utan allvarlig fara för det egna fartyget och de ombordvarande.

Sjölag 8 kap 4§.

163.

Vad utmärker en räddningsväst?

163 SVAR.

Den har krage och förmågan att vända även en medvetslös person så att den flyter med ansiktet upp.

164.

Att tänka på när det gäller gasol ombord?

164 SVAR.

Gasolflaskan stadigt surrad i ventilerat utrymme.

Ej för gammal regulator

Stäng av kranen på flaskan när gasol inte ska användas på ett tag

Installera läckprovare

Täta och ej för gamla slangar

Avstängning före förbrukare

Tänd tändare innan gas släpps på. Eftersom gasol är tyngre än luft samlas den under durkarna och är svår att vädra ut.

Gasollarm

165.

Släcka brand i inredning?

165 SVAR.

Pulver är effektivt.

Vatten som hämtas från sjön är också bra, framförallt till eftersläckning.

Koldioxid ger ren släckning, men ger inte skydd mot återtändning.

166.

Lämplig förvaring av mobiltelefon under färd?

166 SVAR.

I en vattentät speciell förvaringspåse.

167.

Skillnader mellan räddningsväst och seglarväst?

167 SVAR.

Räddningsväst är gjord så att bäraren ska flyta med ansiktet uppåt. Seglarväst är flythjälp för simkunnig

168.

Vilken uppgift har motorrumsfläkten i ett bensinmotorrum?

168 SVAR.

Att vädra ut eventuella bensingaser före start.

169.

Impeller på en inombordsmotor behöver bytas ibland
– var sitter den?

I bränslesystemet

I elsystemet

I smörjsystemet

I kylsystemet

169 SVAR.

Impellern sitter i kylsystemet.

170.

Vad kan inträffa om motorns bränslefilter inte byts?

170 SVAR.

Det kan sätta igen och då stannar motorn.

171.

Hur "luftar" man bränslesystemet på en dieselmotor och varför?

171 SVAR.

Man luftar dieselmotorn när det kommit luft i bränslesystemet, vilket sker t.ex. när man byter bränslefilter eller om man kört slut på bränslet.

Man luftar genom att öppna luftskruv på filterhållaren och handpumpa bränslet tills det kommer ut. Det kan vara nödvändigt att släppa ut luft på flera ställen i bränslesystemet.

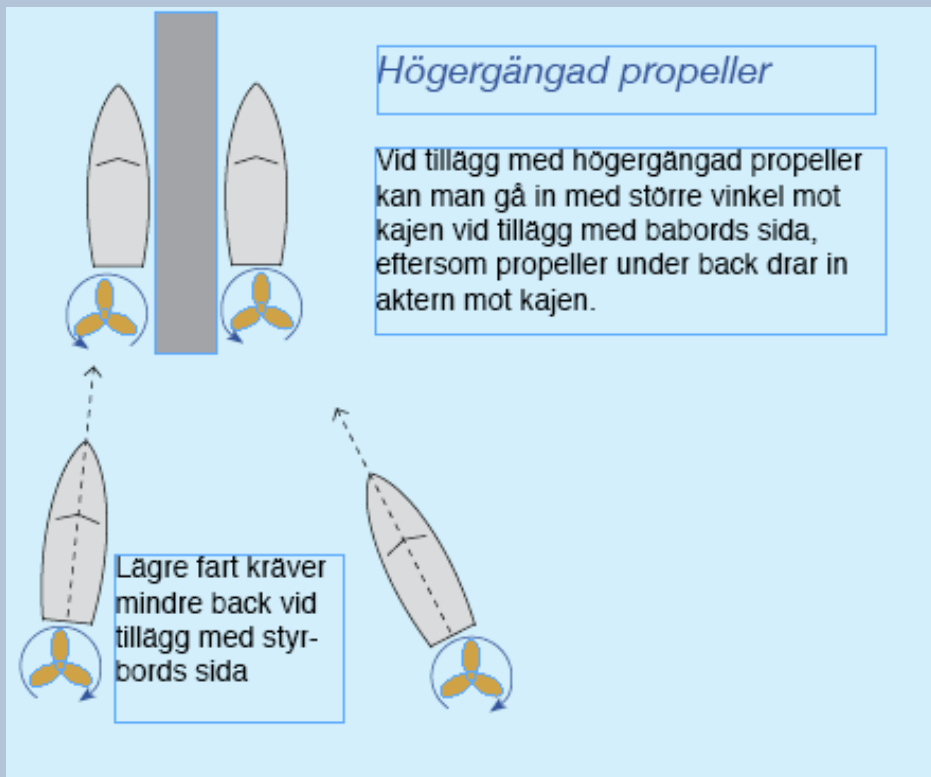
172.

Två båtar med inombordsmotor och fast högergängad propeller ska lägga till vid en bensinmack. Vilken har lättast att lägga till om vi bortser från vindeffekt?

Den som tänker lägga till med styrbords sida eller den som tänker lägga till med babords sida

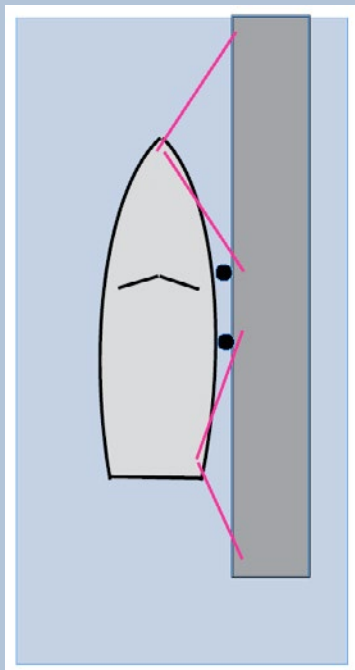
172 SVAR.

Vid tillägg med fast högergångad propeller så rör sig aktern åt babord vid back, vilket gör att det är lättare att lägga till med babords sida mot bryggan.

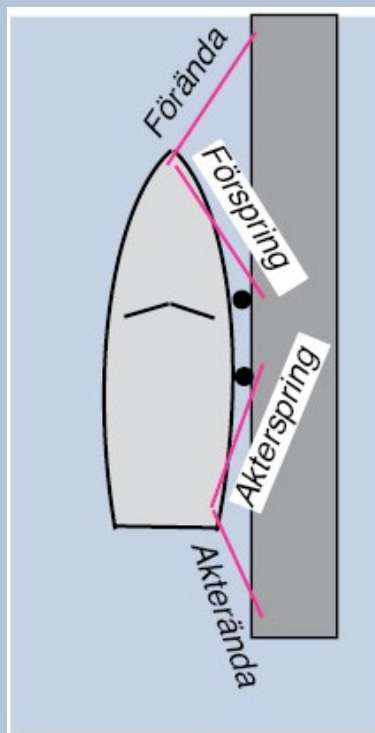

173.

Vad kallas de här 4 förtöjningslinorna?

173 SVAR.

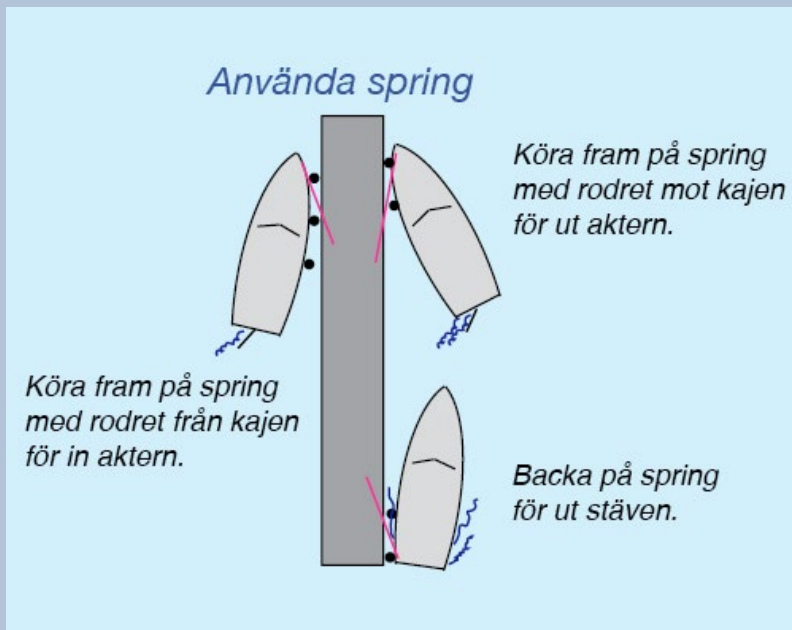
174.

Hur kan ett spring utnyttjas vid tillägg?
Vid avgång?

174 SVAR.

Vid tillägg kan förspringet användas som "gångjärn" för att få in aktern.

Vid avgång kan springet användas för att få båten i lämplig vinkel mot kajen före avgång

175.

Hur mycket ankarlina bör man ha ute, i förhållande till djupet?

175 SVAR.

Det är bra om ankarlinan är ca 5 ggr djupet, för att draget på ankaret ska vara så parallellt med botten som möjligt.

Hur bra ankaret verkligen fäster beror även på ankartyp, bottenbeskaffenhet, rådande väder och båttyp.

176.

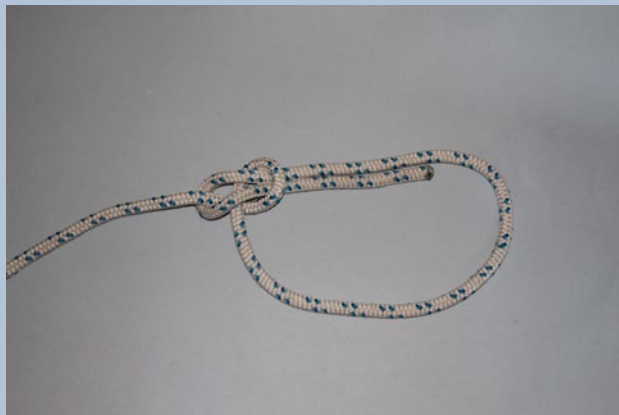
Hur mycket ankarkätting är det lämpligt att lägga ut, i förhållande till djupet?

176 SVAR.

Eftersom kättingen är tyngre än lina kan det räcka med omkring 3 ggr djupet.

177.

Vilken knop är detta, vad används den till?

177 SVAR.

Det är ett pålstek. Kan användas när man vill ha ett fast öga. Tex runt en pollare, runt ett träd, en sten, en förtöjningsring etc. Svår att ta upp när det är kraft på linan, men lätt att ta upp när linan är slack.

178.

Vilken knop är detta och vad kan den användas till?

178 SVAR.

Det är ett dubbelt halvslag runt egen part. Kan användas vid förtöjning runt träd, pollare, ring, men kan glida till skillnad mot pålsteket.

179.

Vilken knop är detta och vad används den till?

179 SVAR.

Det är ett skotstek, som kan användas till att skarva olika grova linor.

180.

I vilka områden är giftig bottenfärg förbjudet?

180 SVAR.

Insjöar, längs norrlandskusten och på småbåtar under 200 kg oavsett var de används.

181.

Var godkänns bottenfärg med begränsat utsläpp av koppar för båtar över 200 kg?

181 SVAR.

Träbåtar kan få använda giftigare färg.

På ostkusten kan färger med lågt kopparläckage godkännas.

182.

Alternativ för giftiga bottenfärger?

182 SVAR.

Rengöra botten under säsongen, Mindre båtar kan dragas upp.

Sjötulpaner fäster på båtbottnen framförallt under en kort period. Om båten då inte ligger i vattnet eller om botten tvättas alldeles efter denna period ger tulpanerna inget problem.

183.

Får oljehaltigt slagvatten (= vatten i båtens kölsvin)
släppas ut i sjön?

183 SVAR.

Oljehaltigt slagvatten får i princip inte släppas ut. Om utsläpp sker som följd av olyckshändelse ska det begränsas så långt det är möjligt.

184.

Var är det förbjudet att pumpa ut toalettavfall från fast installerad toalett?

184 SVAR.

Inom svenskt territorialvatten, insjöar och inre vattendrag.

185.

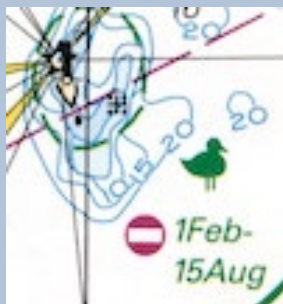
Vad är ett hänsynsområde?

185 SVAR.

Hänsynsområden skapas av Länsstyrelser. Inom dessa är det meningen att man ska hålla låg fart, begränsa motoranvändning, hänsynsfull med svall och störande buller.

186.

Vad betyder dessa symboler i sjökortet?

186.

Att det är fågelskyddsområde under viss tid och med förbud att vistas där.

187.

Vad betyder denna skylt?

187 SVAR.

Den betyder fågelskyddsområde med angiven gultig-
hetstid.

188.

Vad är tillåtet enligt allemansrätten?

188 SVAR.

Gå på mark som inte är tomt och på enskild väg, passera genom inhägnad betesmark (stänga grind), tälta i ett dygn (men inte nära hus), plocka vilda blommor, bär och svamp.

Göra upp eld och använda nedfallna kvistar och ris, när det är riskfritt, och man släcker ordentligt.

Medföra hund, som mellan 1 mars och 20 augusti ska vara kopp-lad eller under kontroll.

Gå iland, förtöja tillfälligt, utom vid tomt eller särskilt förbud.

189.

Olika sätt att få väderprognoser.

189 SVAR.

Radions P1, VHF, flera hemsidor på internet
t.ex SMHI, danska DMI, Vindy m.fl.

190.

Under vilka förhållanden är det störst risk för kraftiga byvindar?

190 SVAR.

Under ett bymoln.

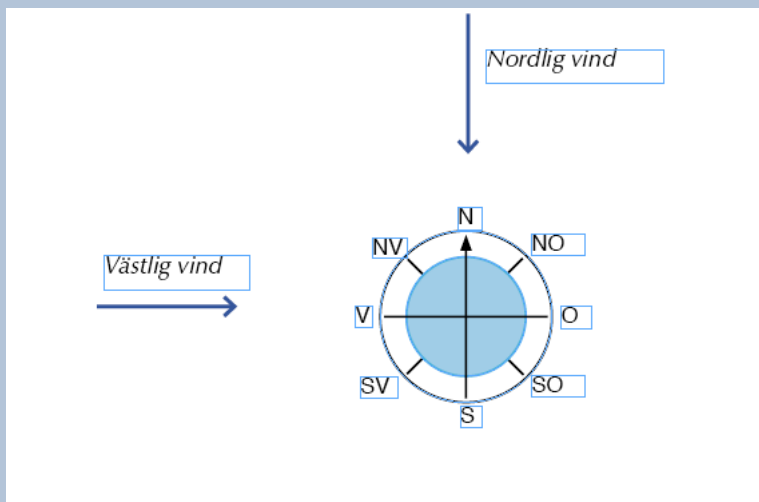

191.

Hur anges vindriktning?

191 SVAR.

Med väderstrecket för det håll vinden kommer från.

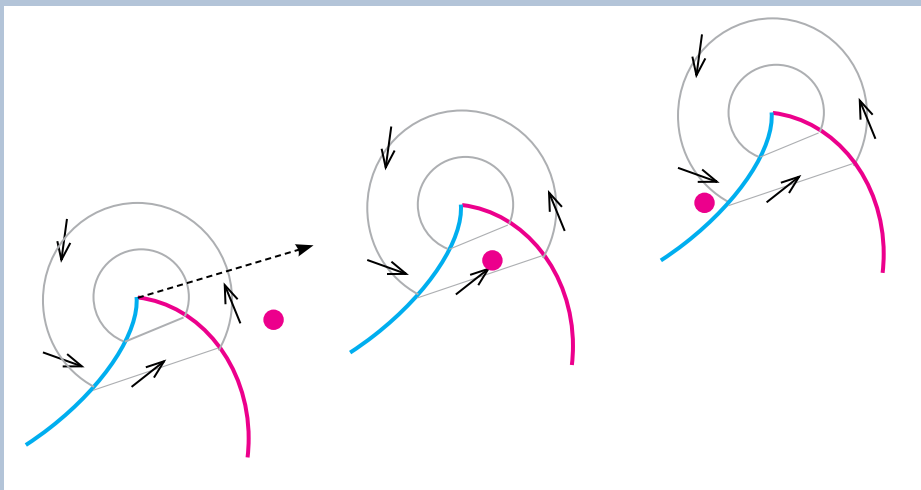

192.

Åt vilket håll vrider vinden vid en frontpassage?

192 SVAR.

På en viss position (röd punkt) upplever man att vindriktningen vrider sig medurs. På positionen vid den röda punkten är vindriktningen först Sydsydost innan varmfronten passerat. Efter varmfrontspassagen vrider vinden mer mot Sydväst och när även kallfronten passerat blir vindriktningen mer åt Nordväst.

193.

Hur uppstår sjöbris och vilken riktning har den?

193 SVAR.

Sjöbris kan uppstå klara dagar när solen värmer upp land. Varm luft stiger då och drar in svalare luft från havet. Riktningen blir från havet mot land.

194.

Vid vilken prognostiserad vindhastighet utfärdas kulingvarning?

194 SVAR.

Kulingvarning utfärdas när man beräknar att vindhastigheten blir 14 m/sek eller mer.

195.

Under vilka förhållanden finns förutsättningar för att dimma kan bildas?

195 SVAR.

Dimma kan bildas när fuktig luft kyls. Det kan t.ex. inträffa när fuktig luft blåser över kallt hav.